

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

POMAGAMO RUDARJEM!

Premogari v centralni Pennsylvaniji, ki so največ pomogli k zmagi rudarjev v drugih državah, so se vedno v boju s pomočjo. Težak je njih boj in pomoč je nujno potrebna.

Mc William Feeley, organizator U. M. W. A.

(Federated Press.)

Ko bo spisana poštena in nepristranska pogodovina velike stavke rudarjev leta 1922, tedaj bo vedel svet, da so bili rudarji v centralnih distriktih Pennsylvanije spretna straža, ki so se irtvovali v svojem živalskem boju za znano rudarjev v drugih državah.

Noben faktor ni toliko pomogel k zmagi kakor je 45.000 neunijskih rudarjev, ki so odložili orodje, stopili v organizacijo United Mine Workers of America in se odločno branili sprejeti drobtinice operatorjev, ki so leta in leta posedovali rudarje z dušo in telesom.

Teh 45.000 rudarjev se je zavedalo, da zmaga ni je bo tudi njihova zmaga. Vedeli so, da so operatorji v unijskih in neunijskih okoliših organizirana enota, katere ranje največ uspeha iz nesloge delavcev. Ti rudarji so vedeli, da njihovi tovariši v unijskih okoliših prejeto 73 centov od tone premoga, medtem ko so oni prejeli 23 centov. Na ta način so premogovniški magnati imeli premožni pocieni iz neunijskih distriktov, kadar je bila produkcija premoga v unijskih distriktih suspendirana za več mesecev.

Rudarji v neunijskih okoliših Pennsylvanije so se zavedali, da se operaterji v rezervi premoga v neunijskih krajih.

Duh solidarnosti, ki je prešel rudarje in njih žene ter otroke v teh distriktih, nima para v zgodovini delavskih bojev.

Na Hrsoče je bilo pregnanih iz njih domov in njih imovina je bila zmetana na cesto. Najeteži so infiltrirali njih žene in otroke ter pretepali in metali v ječo rudarje za vsako malenkost. Pet stavkar-

jev je bilo barbarsko umorjenih, toda sodišča, ki so pod kontrolo korporacij, so dovolila morilecni prostost.

Ta boj še danes traja, čeprav je bila stavka v starih unijskih okoliših končana meseca avgusta in so se rudarji drugod vrnili na delo. Stavkarji v okoliših Conelshvill trpe nepopisne težkoče. Premogovniški magnati nimajo v njihovi družinami najmanjšega usmiljenja. Kako nečloveško postopajo magnati s družinami stavkarjev, naj služi samo eden slučaj v primeru:

Mrs. Mary Popson je zadnji teden prejela obvestilo od S. W. Browna, superintendenta H. C. Frick Coal kompanije v Gates Mine, Pa., da se mora izseliti iz hiše. Mrs. Popson je vdova s devetimi otroci, od katerih sta samo dva preokročila sedemnajsto leto. Njen soprog je bil ubit pri eksploziji v premogovniku dne 2. februara t. l., ko je 24 rudarjev dalo svoja življenja, za dobiček lastnikov rova. Dejstvo, da sta njena dva sinova med stavkarji, zadostuje, da mora sa družina zapustiti hišo 11. oktobra. Okrog hiše se klatijo kompanijski gardisti, ki so zagrozili sinovom vdove, da jih pretepejo na smrt, ako se hitro ne izgube od tam.

Podobni incidenti so na dnevnem redu. Rudarji so si postavili sotre, ali prihajajoča zima pomeni za nje še večje trpljenje. Skrb za teh 45.000 rudarjev je herkulansko delo. Stavkarji neprenehoma apelirajo za pomoč. Treba je čim hitro, obleke in stanovanja. Odborniki organizacije, ki vodijo stavko, se trudijo na vse načine, da olajšajo položaj teh bojevnikov. V načrtu imajo sodelovati na zimski, v katerih se bo dolga borila s mrazom kakor v goliših torih. Žene in otroci potrebujejo tople obleke in čevlje.

Na vse delavske organizacije po državi so bile poslana prošnje za denarne prispevke. Od odniva na prošnje je odvisno, dali bodo stavkarji vzdržali. Od pomoči delavcev, ki so toliko na boljsem, da imajo zaslužek, zavisi obstanek teh bojevnikov. Pomagajte jim!

JUGOSLAVIJA JE PRIZNALA GRŠKE "REVOLUCIONARJE"

Belgradska vlada zagotavlja novo grško vlado, da ne bo ugrabila Soluna.

DIKTATURA GENERALOV SE NADALJUJE.

London, 3. okt. — Iz Belgrada je prišla vest, da je novi grški kralj takorekro ujetnik v palači. Nikamor se ne sme ganiti brez dovoljenja revolucionarnega odbora.

Atene, 3. okt. — Jugoslavija je uradne informirala revolucionarni odbor, ki nadzoruje grško vlado, da ni nobene resnice na vesteh, da namerava iskati teritorialno izhodišče do Egejskega morja. Kakor je fakčno izhodišče zelo potrebno Jugoslaviji iz gospodarskih virov, nima nikakršnih slabih namenov glede Soluna, vendar pa upa, da Grška zagotovi Jugoslaviji pravice prustega pristanišča, da bo mogla izvažati in uvažati trgovsko blago po Sredozemskem morju.

Jugoslovanski poslanik, ki je dostavil Grkom noto belgradske vlade, je istočasno čestital odboru na uspehu revolucije in izrazil mnenje, da bodo pod novim režimom odpravljena vsa nespornostna imenja med Grško in Jugoslavijo. Obljubil je tudi, da se Grška lahko zaneša na pomoč Jugoslavije, ako bodo Bolgari in Turki invadirali grško ozemlje.

Polkovnik Gonatas, eden triumvirjev, ki zdaj vladajo na Grškem, je odgovoril jugoslovanskemu poslaniku, da je njegova želja, da se čimprej reši sporno vprašanje Soluna in vzajemne verske in jez-

kovna svobode v grških in srbskih lošah obch dežel.

Dvnanjstoria militaristov, ki izvršujejo vrhovno oblast na Grškem, odkar je bil speden kralj Konstantin zadnji teden, se je zdaj vrgla z vsemi enerzijami na organiziranje nove armade. Vojaški diktatorji ostanejo na krmilu do volitev; njih izjava se glasi, da se na bodo mešali v civilne zadeve, obdrže pa polno nadzorstvo nad provizorično vlado.

Albanska republika.

Belgrad, 3. okt. — Iz Drača je dospela vest, da je bila danes proklamirana republika v Albaniji. Ahmed bej je predsednik.

Irski rebeli so obnovili boj.

Dublin, 3. okt. — Zopet se pokazuje aktivnost med neregularnimi četami. Iz ravnih krajev prihajajo poročila o malih spopadih in praskah. Prišlo je do pobojev med rednimi in nerednimi četami pri barakah v Mullingerju in Cavannu.

V bojih pri Mullingerju sta bila ubita dva republičana, pri Cavannu pa se je zbralo več kor svobodnodržavcev, ki so napadli republikance.

Bolgarski ministrski predsednik je prejel snak smrti.

Zerava, 3. okt. — Predsednik Stambulinski na Bolgarskem je prejel obvestilo, da mora umreti, ki je razvidno, da so ga poslali v macedonski. Stambulinskega smatrajo krivega, da je bil ubit Strandja, macedonski revolucionarni voditelj. Tako je poročilo iz Sofije.

Lenin na delu.

Moskva, 3. okt. — Lenin je danes prvič izra svoje dolge bolezni predsedoval svetu ljudskih komisarjev. Njegov prvi javni govor bo na kongresu tretje internacionale prve dni novembra.

RUDARJI NA ANTRACITNEM POLJU STOPILJO MOGOČE ZNOVA V STAVKO.

New York, N. Y. — (Federated Press.) — Iz Scranton, Pa., poročajo, da se predstavniki rudarjev na polju trdega premoga in železnih delavcev, ki se vedno stavkajo, posvetujejo o skupni akciji, ki ima prisiliti trgovlavo železniške družbe na mir s železničarji na temelju baltimorske pogodbe. Rudarje morajo nekaj storiti, kajti železnice, ki so prizadete vsem stavke, ne morejo razvažati premoga in mnogi rovi bodo morali prenehati s obratom.

AMERIŠKE "KRIŽARŠKE VOJNE" S TURKI NE BO.

Vlada izjavlja, da se na osira, na apel metodističnega škofa, da naj Amerika pošlje armado nad Turke.

RUSILOI SO POSLANI NA KURMANITARNO MISLJO.

Washington, D. C. — Valed mnogih zahtev za pojašnila in protestov proti pošiljanju flotile rusilcev v turške vode je bila vlada pripriljena izjaviti 2. t. m., da ne misli niti najmanj na kakšno vojno s Turki. Iz vijahij krogov odpravnice je prišla izjava, da rusilci so bili poslani zgolj iz humanitarnih osirov, pomagati kristjanskim beguncom, in zaradi protjeke Američanom. Amerika čeli, da pride čimprej mir na Bliznjem vzhodu in da ja dardanelški hosporska ožina prosta vsem napodom.

Administracija je morala nekaj povedati, kajti razočala se je vsee, da je odprema flotile v turške vode mogoče v zvezi s metodističnim škofom Cannonom v Carigradu. Cannon je škof metodistične episkopalne cerkve. Pred par tedni, ko so Turki vzeli Smirno, je Cannon kabliral državnemu departamentu v Washington dolg apel, pozivajoč ameriško vlado, da naj hitro pošlje bojne ladije in vojaštvo v Turčijo na novo križarsko vojno s sovražnikom krščanstva. Cannon je brzojavil med drugim, da bo "naša vlada pred Bogom odgovorna za zločine, ki jih izvrše divji kemalisti nad kristjani v Mali Aziji, ako se ne gane."

Kolkor je znano, je državni tajnik Hughes odgovoril škofu, da je Amerika že storila in bo še, kar bo mogla, glede pomoči grškim in armenskim beguncom, toda na agresivno akcijo ne more misliti.

ZELEZNIČARJI ZBOGALI V ZAPADNIH DRŽAVAH.

Dvoletništirideset železniških družb priznalo stare mezda in 8-urni delavnik sprovednikom.

Chicago, Ill. — Sprevodniki in vlakospremno osebje na železnica na zapadu je doseglo na konferenci v pondeljek, da ostane stara mezda in osemurni delavnik še eno leto. Za vse delo, ki se izvrši po osmih urah, bodo družbe plačale češurno mezdo, ki znaša polovico več.

Predsedniki 47 železniških družb na Zapadu so bili po svojih zastopnikih v konferenci v W. G. Leejem, predsednikom Bratovšline vlakospremnega osebja in L. E. Sheppardom, predsednikom Bratovšline železniških sprevednikov. Zelezniki magnetje so zahtevali, da se mezda zniža, toda končno so se podali, da ostane stara mezda. Pogajanja so bila direktna brez vladnega železniškega delavskega odbora. V terek zdaj je bila pogodba formalno podpisana.

Lee in Sheppard odpotujeta v četrtak v Washington, kjer upata doseči enako pogodbo s družbeni na Jugovzhodu.

VREME.

Chicago in okolica: v četrtak jasno. Menjajoči se vetrovi. Temperatura v zadnjih 24. urah: najvišja 85, najnižja 70. Solnce izide ob 5:49, zaide ob 5:29.

KEMAL JE PREDLOŽIL POGOJE PREMIRJA.

Angleži pravijo, da pogoji niso spremljivi; kemalisti zasedli nove postojanke.

GLAVNA KARTEVA JE TRACIJA.

Pariz, 3. okt. — Havasova depeša iz Smirne poroča, da so turški nacionalisti izpraznili nevtalno osno ob Dardanelah.

Carigrad, 3. okt. — Premirovna konferenca med Turki in zavezniški je bila otvorjena danes ob enajstih predpoldne v Mudaniji, ki se nahaja na azijski obali Mramornega morja. General Harrington in drugi vojaški predstavniki zaveznikov so dospeli tja na bojni ladiji. Turške nacionaliste nastopa izmet paša, poveljnik zapadna otomanska armade. Kemal paša se je samudil v Angori in mogoče pride pozneje. Poročila o poteku konference bodo prihajala brezlično v Carigrad. Casnikaraki poročevalci so vključeni. Do zdaj še ni znano, da li bo kateri grški general navzoč na konferenci.

Carigrad, 3. okt. — Zavezniški poveljniki, komisarji, poslaniki in drugi uradniki v Carigradu so večeraj konferirali v angleškem poslanstvu glede turških pogojev premirja, o katerih so kemalisti obvestili zaveznike.

Pogoji premirja.

Henri Franklin-Bouillon, francoski diplomat in zavezniški odposlanec, ki je konferiral s Kemalom v Smirni zadnje dni in kateri je največ pripomogel, da je bila danes otvorjena premirovna konferenca v Mudaniji, je informiral zavezniške kroge v Carigradu, da je Mustafa Kemal paša pri volji sprejeti s zavezniškimi pogoji pod sledečimi pogoji:

1. Ententa mora formalno zajejmeti da bo Tracija izpraznjena.
2. V večjih mestih Tracije se lahko nastanijo zavezniške posadke.
3. Turška nacionalistična žandarmerija okupira Tracijo.
4. Civilna oblast v Traciji se lahko po okupaciji izroči nacionalistom.
5. Grške čete morajo zapustiti Tracijo v osmih dneh.
6. Zavezniški okupirajo zapadni del Tracije od reke Marice.

Kemal ne omenja Carigrada niti takozvane nevtalne cone ob Dardanelah v svojih pogojih. Eden glavnih pogojev Anglije pa bo, kakor se je izvedelo, da se ustanovi nova nevtalna cone na azijski strani Dardanel. Angleži pravijo, da se lahko razpravi o Kemalovih pogojih glede Tracije, toda spremljivi niso.

Franklin-Bouillon, ki se tudi udeleži konference v Mudaniji, je dejal, da trdno upa na dober izid konference. Zavezniški predstavniki so se nekaj časa pričkali, kje da se vrši konferenca: na bojni ladiji v luki ali na suhem v Mudaniji. Ker se niso mogli zediniti, na čigavi bojni ladiji se bi sešli, so se odločili za sestanek na suhem.

Kemalisti zasedli nove postojanke.

Carigrad, 3. okt. — Kemalisti kavalerija je večeraj izpraznila Kara-Bigho, toda istočasno je turška pehota zasedla Bergaz, ki je 18 milj severovzhodno od Canaka in Kusu Keui, 12 milj južno od Canaka.

Angleški letalci, ki noč in dan krožijo nad nevtalno cono, poročajo o dohajajočih novih turških četah v okolici Canaka in Izmidu. Turki prevažajo topove dez hribe. Kljub temu gibanju ni opaziti nobene nevarnosti za kak spopad.

Boji med četami v Traciji.

London, 3. okt. — Iz Carigrada javljajo, da je 800 mož turške nerodne armade napadlo grške straže v Sinekliju (40 milj zapadno od Carigrada) v tječurji. Napad je bil izvršen večeraj tjučuraj. Grki so se umaknili, toda vrnili so se pojačani in pognali Turke nazaj. Nacionalisti v Traciji so pozvali vse moške od 30. do 50 leta k orožju.

Bivši grški ministrski predsednik Venizelos je večeraj prišel v London. Vprašal je za sestanek s

MILJONAR, KI JE UBIL STAVKARJA, OBDOJEN V DO SMRTNO JEČO.

Norfolk, Va. — Charles W. Parsons, milijonar, ki je tekem stavke železniških delavcev ubil stavkarja George Lewisa, je bil 30. septembra obsojen v do smrtno ječo. Parsonsov zagovor je bil, da je streljal v samobranu. Obdolžil je stavkarje, da so mu "naravnost zmešali pamet" in da je valed tega "moral nekaj storiti". Vdova ubitega delavca je bila navzoča v sodilnici ves čas obravnave in njena prisotnost je naredila Parsonsa zelo nervoznega.

RUSIJA PROTESTIRA PROTI NOVI BLOKADI.

Turška ožina zapira ruskim parnikom; blokada ovira uvoz potrebnega materiala.

RUSIJA BO NAJBREJ POVAJLJENA NA KONFERENCO.

London, 3. okt. — Zunanje ministrstvo je večeraj prejelo note iz Moskve, ki je že tretja v sedmih tednih. Ruska sovjetska vlada protestira proti blokadi Dardanel in Bospora, katere izvršuje britsko bojno brodevoje.

Nota se glasi, da je Rusija po neuspehu v Genovi in Haagu sama pričela reševati problem vpostavljenja gospodarskega življenja v Evropi in naredila velike količine raznega blaga največ v Združenih državah. Material mora biti dostavljen v pristaniščih ob Črnem morju, toda Angleži so blokirali turške ožine, mogoče pa je, da so je britaki admiral Brook, vrhovni poveljnik flote v turških vodah, poslal tega koraka. Pri toba Rusije se predladi mirovni konferenci.

Predstavnistvo Sovjetske Rusije na mirovni konferenci je menda toliko zagotovljeno kolikor pride v poštev dardanelsko vprašanje. Ententa bo najbrj pristala na zahtevo vlade v Angori, da vsa ljudstva ob Črnem morju, ki imajo interese v ožini, se udeleže razprave o Dardanelah in sklepajo o tozadevni pogodbi. Druga vprašanja pa, ki se tičejo patrolaja v Mezopotamiji, bagdadake železnice, bodočega statusa arabake države, narodnostnih manjšin na Grškem in Turškem, grške odškodnine za opustošene kraje v zapadni Anatoliji itd., se bodo reševala brez ruskih predstavnikov.

NEMČIJA BO PLAČOVALA Z BARVAMI.

Washington, D. C. — Dolg radi vzdrževanja ameriške armade na Reni, ki znaša \$256.000.000, naj bi Nemčija plačala z barvami, je rokel tajnik Hughes, kateremu je hitro pritrtila tudi reparseljska komisija, ko je bilo naznanjeno mnenje državnega tajnika. Izdelovati so valed tega pričeli načrti, kako bi vknjišili od Nemčije dobavljeno barvo v račun s Nemčijo radi vzdrževanja armade na Reni.

Pri tem pa se vlada zmešnjava, ker bi prvič tudi Francija rada dobila odplačilo v taki obliki in drugič je vprašanje, če bo Nemčija sploh mogla dobaviti barve radi pomanjkanja surovin, ki jih ne more nakupiti v inozemstvu radi nizkega stanja valute.

Vojna je uničila 70 odstotkov pridelka fig.

Washington, D. C. — Uničenje mostov, predorov in železniških prog ter odsotnost delavstva, ki je večinoma na vojni, bo povzročilo izgubo 70 odstotkov fig, ki jih ne bo mogoče spraviti. Tako poročilo je došlo iz Smirne trgovskemu tajniku Hooverju. Ogenj je uničil vsa skladišča v okolici Smirne, kjer so pripravljali fige za izvoz, tovrno živino pa je skoraj vso pobrala armada. Zguba na tobačnih surovinah iz leta 1921, pripravljenih za izvoz, znaša radi požara \$10.000.000.

Curzonom, ministrom vnansjih zadev. Kolkor je znano, bi Venizelos rad pridobil zaveznike, da umaknejo oblubo Turkom glede Tracije.

NEKAJ LUČI NA RUDNIK ARGONAUT.

Družba ni imela priprav za gašenje ognja in edini drugi ishod iz jame je bil zasidan.

KRIMINALNA ZANIKRNOST LASTNIKOV JE KRIVA SMRTI 47 RUDARJEV.

Jackson, Cal. — (Miriam DeFord, Federated Press.) — Ročna gasilka na površju je bila edini aparat za gašenje ognja v rudniku Argonautu. In ta edina gasilka ni hotela delati, ko je izbruhnil ogenj dne 26. avgusta in zapri izhod 47 rudarjem, ki so se potem sadušili pod zemljo. Ko so hoteli odpreti zaklopko za vodo, se ni dala odpreti, ker je bila tako zapravela, da se ni dala obrniti. Rudarji se niso nikdar vadili v begu za slučaj požara. Edini drugi ishod iz jame poleg glavnega janičja je takosvami Muldon saht, ki pa nima vpenjače. Rov, ki je vodil iz Argonauta v sosednji rudnik Kennedy, po katerem so bi bili sajeti rudarji lahko rešili, je bil zasidan s 60 čevljev debelo stenico iz betona.

Te so glavna fakta, katera sta odkrila Walter Smith, odbornik organizacije I. W. W. in rudar James Bruce. Dva člana I. W. W. sta bila med 47 rudarji, ki so izgubili življenje 4350 čevljev pod zemljo.

Ko so trije delavci — Jogo, Kallach in preddelavec — prvi opazili ogenj in npraznili stvar, je protokol pol ure predne je bil poslan "skjip" doli s sodiški, v katerih je bila voda za gašenje.

Niti enkrat niso bili rudarji spoznaj obveščeni, da se naj skušajo rešiti skozi glavni jamid v "skjip", ki bi bil lahko prvo ura opazil svetilniški prisadec rovi in pobral vsaj nekaj rudarjev. Obveščeni bi bili lahko telefonično. Eden zajetih rudarjev je klepal po telefonu na pomoč in javil, da prihaja dim v spodnje prostore. Dobil je odgovor, da se ni treba nič vznemirjati, kajti ogenj da je majhen in bo kmalu pogasjen. Nekaj časa pozneje se kica utrgala valed podstube in telefonska zveza s zajetimi rudarji je bila pretregana.

Lastniki rudnika so se bolj brigali za lastno kakor za rudarje. Dan pred ognjem je William Fessel opozoril delovodje na dejstvo, da podgane v velikih tropih beše iz rudnika — znamenje, da je plin nekje, toda delovodje so se mu smejali. William Fessel je bil potem med 47 rudarji, ki so ostali pod zemljo. On je bil tisti, ki je v smrtini agoniji zapisal na stenico: "Plin je strašen. Zapustiti vas moramo."

Lastniki rudnika niso priznavali nobene organizacije med rudarji, niti se niso zmenili za varstvene postave. Koraki za organiziranje rudarjev v Kaliforniji so bili storjeni že dostikrat, ampak lastniki zlatih rudnikov so ošabno odgiloni vsakoprižnanje uniže. Rudarji so deloma člani I. W. W.

James Giambruno, organizator Ameriške delavske federacije, je pisal governorju Stephensu, da argonautske tragedije ne bi bilo, če bi imeli rudarji močno unjo, ki bi mogla prisiliti delodajalec na spoštovanje varstvenih zakonov. Rudarji se selijo proč iz Jacksona.

V ZION CITIJU JE 125 DOMAČINOV PRELOMILO FLAVI ZAKON.

Zion City, Ill. — Kajenje cigarete je v Zion Cityju prepovedano, ali strasni kadilci se tej prepovedi niso podvrgli. 125 se jih je pregrešilo proti temu zakonu, s čemur so storili v obeh očaka Volive strasni greh. Zoperstavili so se prepovedi in tako so prišli pred sodnika C. C. Edwardsa v Waukeganu.

Vsi, ki so se pritožili proti prepovedi, so bili oproščeni. "Punčarji" so sami neodvisni domačini, ki odklanjajo vsako priznavanje avtoritete očaka Volive.

Ravnatoko se zoperstavljajo, da ne bodo nosili oblačil, kakršna hoče sveti moč Voliva, tudi sodavice ne bodo kupovali ob nedeljah.

Zadeva Etbina Kristana.

Zadnje dni so listi v Ameriki prinesli vest, da pride Etbina Kristan zopet v Ameriko, in sicer kot izmenljivi komisar za Jugoslavijo.

Danes se ne vemo, kakšna je pravzaprav ta služba, ki jo bo opravljala Kristan v Ameriki. Morda smo na vsa poročila in fakali na informacije iz stare domovine.

Mimogrede omenimo še, da govori nasprotniki v Ameriki pišejo najnevarnejše laži, ko nepravdoma govedo, da je Etbina Kristan pobesil nekakšno tisočako, ko je šel drugič iz Amerike (1920).

Članek v "Napreju" sledi: "Seja pokrajinskega odbora SSK bo šele 24. septembra. De tiskar bi smeli pravzaprav le počakati, ni dobro, če o taki važni zadevi pišejo prej, nego smo se pogovorili s odgovornimi činitelji.

Sodr. Etbina Kristan gre v Ameriko kot izmenljivi komisar. Ta služba je nova, njegovo delo: Že prej v Ameriki in vsi čas v Jugoslaviji je delal na to, da se ustanovi. Pravično je, pa tudi zelo potrebno, da se država zanima za izseljence vsaj toliko, kakor se zanima za trgovce, ki jim gre po vsem svetu na roko, dodim je moral hoditi delavec s trebuhom za kruhom na lastno pest, brer nasveta in pomoči tu in tam na milost in nemilost izročen prebrisanim agentom.

Mnogo smo že izgubili, zmogena in pridnega delavca je vselej težko nadomestiti. Vendar to ni nemogoče. Stranka delavnega ljudstva smo, v bogove in malike ne verujemo, ker vemo, da nas bo rešilo le — lastno delo."

komunizem ne mara več slišati, zato so še tudi Stefanoviči začeli razlagati — socializem! Seveda gre to slabo od rok tistim, ki so ga doslej pobijali! — Zato se nam ne zdi vredno brigati se za sodbo "Delavskih Novic" o sodr. Etb. Kristanu.

Najoglednejše pa je pisanje "Avtonomista". Tisti g. Prepeh, ki je s svojim poverjeništvom in posebno še s svojo prošnjo za umirovljenje v visokem činovnem razredu največ pripomogel k temu, da je podkupljeni komunistični agitatorjema uspelo razbiti organizacijo taktar, ko so bile najbolj potrebne, tisti Prepeh je po pisanju pod listom, ki piše "izdajstvu", da je Etb. Kristan "izdajstvo", kar je ob volitvah propovedoval, in da je treba "odpraviti škodljivce!"

Sodr. Etbina Kristan, ki je vedno javno in jasno zastopal svoje mnenje, šepav mu je bilo to v škodo, da naj bi bil umazan, če mežejo blato po njem tisti, ki so zapustili socialistične vrste, ko se spomnili, da na Slovenskem še vedno "vra" vleče!

Pri tem je pa ta gospod tudi zelo mnoge pripomogel k temu, da sodr. Etbina Kristan ni posebno navdušen za prebivanje med nami. — Najbrž je to tudi sodeleževalo, da je sklenil vrniti se v Ameriko.

Rad bi veliko socialistično stranko in delal je dosti sanjo, da bi bila lahko velika. Pa so priliči razni nagradarji in skakaleci izven pet kilonov na uradni listvi, izmeničarji in izvoznarji, — pa so naredili tak nered, da je bilo treba železne metle. Te železne metle se je pa ustrelilo — brez potrebe — tudi delavstvo, ker je mislilo, da je to navaden prepričeval voditelj, ne pa — kakor je bilo v resnici — potrebno dihanje. Pri tej nejasnosti je marsikdo postal mladen, drugi so pa prav slabo hvallili tako dolgo, da smo dobili "Zarjo" in "Etnahost". Sodr. Etb. Kristan, ki je trde delal v parlamentu, kakor se vidi tudi iz govora, ki jih objavljamo, ni jasno videl — spomnil je najbrž šele, ko mu je bila iz rok istrjana tiskarna, ki jo je vodil g. Prepeh. Kdor pomena to storijo, bi lahko mislil, da gre Etb. Kristan v Ameriko samo zato, ker ne more dihati itega zraka s takimi političniki. In ti zdaj pišejo o izdajstvu Puji!

Seveda tudi nam ni všeč, da gre. Potrebno in koristno delo ga faka, vendar se nam zdi delo v parlamentu še potrebnejše. Najhujše pa se nam zdi to, da se ni smatral dolžnega vprašati stranke prej, nego zapusti važno mesto, ki mu ga je poverila. Seveda, če umejo g. poslanec delati, kar hočejo (Goluh, Kopač, Tokan in Klesnar, ki niti po celjskih sklopah s 28. junija niso storili svoje dolžnosti), potem si sme tudi on dovoliti nekaj samolastnosti. Toda ni prav to! Pa o tem več drugič! Za danes samo še tole:

Novo stavko. V nedeljo 1. oktobra je zastavko 12.000 mornarskih delavcev, ki so vpsoleni na parnikih, ki plovejo po Velikih Jenerih. Tajnik unije Nolan poroča, da je stavka popolna. Delavci zahtevajo osemurni delavnik. — 17.000 delavcev, vpsolenih v lomarski industriji po vsej Ameriki, je zastavko 1. oktobra. Delavci zahtevajo sedem odstotkov zvišanja mesece. Zvezni departament za delo posreduje.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Novi jeklarški stavka prihaja? William Z. Foster je na javnem delavskem shodu v Youngstownu, O., v nedeljo zvečer izjavil, da bodo jeklarški in železarski delavci sestavljali prihodnjo spomlad in pri tej stavki jim bodo pomagali železnarji in rudarji. Foster je priporočal jeklarškim delavcem, da delujejo za uradništvu industrijske unije, v kateri bodo delavci močnejši in solidarnjši.

Unijski krmarji bodo morali pred poroto. — Štirje člani krmarske unije so bili zadržani pod porotom \$1000 in morajo pred poroto, enajst drugih pa je obsodjenih na denarno globo, ker so vsele, da vodi njih "akcije" g. vojaški stave Stefanoviči, ki jih bo naučil komunizma po dunajskih metodah. Drugo delavstvo pa toliko trpi radi komunističnih nerednosti pred 2 letoma, da še besede

dim rudarjem, katerim niso podjetniki priznati unije. Komitej je imel dosedaj nalogo pomagati samo zapadno virginakim rudarjem, sedaj pa je razširil svoje delovanje tudi za pennsilvanke stavarke.

Krojaki v Baltimoru so si zadnje čase zelo prizadevali, da bi doobna reorganizirali svojo zvezo in uspehi so se že pokazali. Na tisoče krojačev iz raznih delavnic je pustilo delo, ko jih je obsekutiva peklicala, da nastopijo stavarke za priznanje unije. Ni se jim posrečilo samo to, dobili so tudi 10-odstotno povišanje mesece.

Uspešno gibanje krmarskih delavcev. — Delavci so dosegli prvo zmago nad tovarnarji za izdelovanje denarni hla drugih usnih izdelkov. Prvo so se dobro organizirali in zasovali stavarke, ki so jo sklenili napovedati takoj, če ne bodo podjetniki podpisali pogodbe. Pogodba je bila podpisana prej, kot so namerali stavarke, kjer do sedaj ni bilo unije. Podjetniki so se sicer branili priznati 15 do 20 odstotno povišanje, a so bili takoj pripravljeni podpisati pogodbo, ko so uvideli, da bi bilo soperstavljanje še bolj njim v škodo.

Demonstracije avstralskih delavcev. — (Po pošti). "Nobene vojske več!" je gvelo vseh avstralskih delavcev, ki so po vseh mesecih demonstrirali o priliki obletnice vojne napovedi Britanije Nemčiji. Demonstracij so se udeležile vse delavske, strokovne, molke in ženske organizacije, socialistična stranka, cerkvene in pacifistične organizacije ter v mnogo krajih tudi organizacije žarnarjev. Govorniki so pri vseh shodih v glavnem naglašali potrebo za vzajemnost in prepovedanje vojske v bodočnosti. V sindikatu, da bi kapitalistična sila med seboj nspovedala vojno, naj ostanejo vsi delavci doma, je splošno mnenje, biti naj se gre oni, ki hoče vojno in za katerega interese se gre. Mnogo protestov je bilo storjenih proti "singolmu", ki ga gojita v šolah potom knjig med mladino.

RASKRALJ POSEVLJE LJUDIŠTVO NA LOJALNOST NA PRAM SINU.

Konstantin in prevlaja kraljica napustila Atena.

Atena, 3. oktobra. — Konstantin je pred odhodom na ladjo, katero se je odpeljal v Palermo, kjer se namerava stalno nastaniti, poslal Grke, naj bodo lojalni napram novemu kralju in kraljici. "Preživeli sem nesrečne dni in ne odobravam te revolucije", je rekel, nato pa še izjavil željo, da bi se ponejke rad vrnil na Grško kot priprost drveljvan, da bi lahko obiskal svojega sina, novega kralja. Revolucionarni komitej je odklonil podpis listine, katero je v ta namen predložil Konstantin, torej se raskralj ne bo smel več vrniti.

Kralj Konstantin je pred odhodom še hotel urediti nekaj družinskih zadev, da bi sagotovil kneževsko šiviljenje za vdovo za njegovim umrlim sinom, kraljem Aleksandrom, ki je poročil nekó Manos, grško plebejke ne kraljevske krvi, s katero je imel hčer.

Kralj Jurij in princa Pavel sta se poslovila od starišev, onadva še smeta ostati na Grškem, prvi kot kralj, drugi pa kot prestolonaslednik, če njegov brat umrje. Kralj Jurij II. je moral izjaviti, da je odpovedaval prestolu njegovega očeta odkritostno in da njegov oče ne bo nikdar več silil nazaj, kot se je godilo prej, ko se je tudi odpovedal prestolu, a hotel nazaj na tron toliko časa, da je uspel.

Vodja rebeljona Gonatas je v imenu eksekutivnega odbora revolucije zahteval od novega kralja, da porabi ves svoj vpliv, da ne bo uspelo sopot kako reakcionarno gibanje in se ne bo povrnili stari kralj.

V PRALNICAH SE EGODI NAJ-VEČ NEBEBO.

Harrisburg, Pa. — Pralna industrija je bila najbolj nevarna od vseh industrij v Pennsilvaniji v preteklem polletju, kajti sorazmerno s drugimi je zahtevala največ sloveških žrtev. Od 66.256 slučajev nesreč v vsej industriji odpade 13.561 slučajev na pralnice in čistilnice perila. Drugo mesto na tej statistični listi zavzema rudarstvo, ki šteje 10.787 slučajev ponesrečenj in sicer 9633 na polju trdega premoga, 8929 pa na polju mehkega premoga.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Ljubljanski valni zbor so otvorili 2. sept. ob navzočnosti ministra za trgovino in obrt. Osmarila Viloviča. Otvoritvi je prisostvovalo več višjih glav. Zvečer istega dne so je vrtila v dvorani kazine ob pol 10. seber velika pojedina na šest okoli 150 povabljenecem, imed katerih jih je prišlo več oklešanih z vladnimi medaljami. Godel je gospodom gledalški orkester. Vas prizaditev se je vrtila na — stroške mestne občine.

Zveza vojnih invalidov v Belgradu je sklenila pripraviti velike protestne shode, na katerih bo najostreje protestirala proti vladni, ki se čisto nič ne briga za santeve vojnih invalidov. Zveza vojnih invalidov je obenem razglasila, da ni prejela 1.446.000 dinarjev od ministrstva za socialno politiko. Paš je le prejela samo 650.000 dinarjev.

V Dalmaciji je prišlo zaradi gindovanja do kmečke vstaje v nekaterih okrajih. Iz Dalmacije se je vrnil minister za agrarno reformo Krsta Miletić, na željo katerega so takoj sklicali ministrski svet. Ministrski svet je na predlog ministra za agrarno reformo sklenil najostreje postopati proti šandarmerijskim in policijskim oblastim, ki se pri omenjenih kmečkih vstajah niso "obneale". Gospod minister misli na ta način rešiti vprašanje preskrobe. Pa naj še kdo reče, da nimamo dlžne ministrski!

V Borni in Korogovini je strahovita suša popalila skoraj vsa šitna polja. Minister pravda dr. Laza Markovič je objubil najostreje postopati proti špekulantom, ki izrabljajo težko gospodarsko stanje. V deželi se je razvila živahna politična agitacija.

V Vitegradu je prišlo do streljanja na shodu jugoslovanske muslimanske organizacije Spahove frakcije. Dr. Spaho je pobegnil s svojimi pristaši v hotel "Vitegrad", šandarmerija in policija pa je demonstrantne razgnala, in jih več tudi aretirala.

V bolnišni blagajni v Slovenski Bistrici je bil v noči 25—26. avg. storjen vrom šandarmerija je sedaj doglala, da gre le za poverbo. Blagajnik, ki je osumljen, je bil aretiran.

Gledališna menzeta v Belgradu: 6. sept. se je v belgrajskem narodnem gledališču pred uprizoriziravjo opere "Madame Butterfly" menadoma udrla 16 polj vrtalnega odra in pokopalo 4 ljudi pod sabo, med njimi inženirja Roberta Weiserja. Ta je malo časa nato v bolnišnici umrl. Nesreča je bil sam kriv, ker je hotela predibkimi strojem nasenkrat dvigniti ves oder, dasi je bil opozorjen da to ne gre.

Etbina Kristana je bil 5. sept. imenovan izmenljivi delegatom v New Yorku. Položi poslanski mandat.

Vlada je potrdila izgon na tri leta zagrebškega komunisti Kamla Horvatina, urednika "Borbe", ki je hotel še sopot izdajati svoj časopis. Ker ni mogla vlada zabraniti nadaljnjega izhajanja lista je bil list onemogočila a tem, da je izgnala njegovega urednika. Reakcija ponosno dviga svoje glavo.

Belgrajska vlada nima nobenih podatkov o službenih sestankih in posetih kralja Aleksandra, ki ga svesto spremlja ministrski predsednik Pašić. Za Pašičevo potovanje v London vedo vladni krogi samo toliko, da išče za sebe velikanske svote denarja na posodo. In potovanje se mu bo najbrž izplačalo.

Na novinarskem kongresu v Novem Sadu so se iskazali jugosl. fakisti, ki so vdrtli v dvorano, v kateri so je vrtil glavnostni banket na šest gostom ter zahtevali, naj prično peti gostje državno himno. Prišlo je do ostrega streljanja. Novinarji, ki pripadajo različnim političnim strankam, so najostreje protestirali proti temu nečevnemu postopanju.

Splošna strokovna organizacija za Slovenijo. Strokovna komisija za Slovenijo v Ljubljani je v svojem področju ustanovila Splošno strokovno organizacijo.

Namen te organizacije je, da akribi v prvi vrsti za socialni položaj svojih članov. Organizacija, ki hoče biti res bojovna, ki hoče delati pa to, da se proletariat osvobodí izpod kapitalističnega jarma, ne sme biti samo medna organizacija, ona ne sme polagati važnosti samo na mesdne boje, temveč mora povečati pažnjo tudi socialni zakonodaji in izobrazbi. V organizacijo lahko pristopi vsak duševni in ročni delavec, ki ni še strokovno organiziran in ka

ki strokovni organizaciji, ki je v zvezi Strokovne komisije. Organizacija je razdeljena na sekcije tako, da tvorijo n. pr. zasebni nameštenci svojo sekcijo s svojim lastnim sekcijkim odborom, cestarji zopet svojo sekcijo itd.

Še mnogo je strok, ki v Strokovni komisiji nimajo svoje strokovne organizacije. Vsi ti se sedaj lahko organizirajo v Splošni strokovni organizaciji.

Za dolgo pogožamo ob rami ročnega delavske skupno v strokovni organizaciji duševnega delavca. Zasebni nameštenci nimajo danes nikake razredne strokovne organizacije, zato pa je

njih gnotni kakor tudi socialni položaj mnogo slabejši od onega ročnega delavca.

Gospodinja Šola v Šmihelu pri Novem mestu prične novo šolsko leto s 16. oktobrom t. l. Šola je šestmesečna in traja pouk do 15. aprila 1923.

Franc Letnar, strugar v Strojnih tovarnah v Ljubljani, je 14. sept. umrl. Franc Letnar, bolehal je že par let na tuberkulozi, katero si je deloma nakopal v ruakem ujetništvu. Zdravil se je v Topolšici in na Golniku, odkoder se je pred kratkim povrnil brez upanja, da okreva. Bil je dolgoleten in zaveden član strokovna organizacije.

ROJAK PAJK JE
V trgovini nad 16 let, na tisoče dolarjev razpolje blaga po celi Ameriki pa se ni nikdar skisalo da ni vsak dobil pošteno blago. Kdor od nas nakrat kupi, se kupi. Poljita brezplačne canike po celi Ameriki za vna, slatinca, srebrnina, diamanta, prstane, dalje prave glasne Columbia gramofone, slovenske in v vseh drugih jezikih gramofonske plošče, zastave, znamenja, kape l. t. d.
On je edini pravi zastopnik v Conemaugh, Pa., za Columbia gramofone in plošče.
Ne sam poskus in prepričaj se bodeš.
IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Boljša bodočnost vas čaka,
aka si pravilno preskrbite dobro stavišče (foto), katere sedaj lahko kupite po smerni ceni. Stavišča se nahajajo v lepem kraju na 91—92 — 98 časti in Euclid avenue, v bližini South Chicago. Cena je \$100.00 do \$3000.00. To je lepa prilika za trgovino, kot grocerijo, mesnico, pekarno ali drugo. Imam sedaj razdeljenih nad 100 stavišča (lot), torej si prav lahko izberete. Prodajamo pa \$50.00 je takoj plačati, ostalo pa na lahke mesečne obroke. Za poiznanje ogledite se pri:
ANTON FREIREN — 1923 63rd Street, So. Chicago all pri:
ANTON FREIREN, 1907 So. 61st Ave., Cicero, Ill.
(Potrebujejo zastopnika za prodajo stavišč, za poiznanje se prijavite v mojem uradu.)

VELIKI IZLET NARAVNOST V DUBROVNIK.
(s parniki gonjenimi na olje)
SCYTHA — NOV. 25 TUSCANIA — DEC. 6
Največji moderní parniki plovejo naravnost v Jugoslavijo. Lokusa, udobnost, hrana in potreba penderljivosti. Vino tastonj. Privatna kabine. Redna prilika, da pomorje vašo domovino na plešnih palakama in po smerni ceni. Na opustite ja!
Praskrite si prostor takoj. Ne potrebujete vizuma.
Enako tako preko Cherbourga vsaki terek s:
BENGARIA AQUITANIA MAURETANIA
samorete biti v teku 9 dni v Jugoslaviji.
Za listek in drugo poiznanje upražajte bližnjega agenta.

NAJBOLJŠA PRILIKA DIREKTNIA POT V DOMOVINO PREKO TRSTA ALI DUBROVNIKA
S SLEDEČIMI PARNIKI: CENE
14. oktob. BELVEDERE..... \$145.— \$ 90.—
21. oktob. PRES. WILSON... \$150.— \$102.—
11. novemb. ARGENTINA... \$140.— \$ 90.—
25. novemb. SCYTHIA..... \$150.— \$108.—
DOBRA POSTREZA. KABINE ZA TRETJI RAZRED.
Pišite ali brezjavite takoj, da vam preskrbimo prostor.
Polijam Dinars—Krona s poito ali brezjavno po najnižjih cenah v stari kraj.
Dopremijam svojice iz stare domovine. Projamom denar na hranilne vloge in plačam po 4% obresti.
Obavljam vse bančne posle.
EMIL KISS, BANKIR,
133 Second Ave., New York City, N. Y.
ZASTOPSTVO SLOVENSKE BANKE D. D., ZAGREB,
PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE, ZAGREB, IN ZA
FRANCOSKO SRBSKO BANKO, BEOGRAD.

VAŠ PODPIS
BO imel tako vrednost, kakršno mu boste a svojimi prizadevanji sami ustvarili. Vrednost odvisi največ od vašega prizadevanja sistematično hraniti.
VI ste opravičeni tudi nekaj imeti od vašega dela, zato se odločite sedaj izplačevati sebi določeno svoto iz vašega tedenskega zasluzka in jo vlagajte v to banko.
SKLENITE hraniti in vrednost vašega podpis bo naraščala sorazmerno z vašimi prizadevanji.
POSILJAMO denar v stare domovino po dnevni ceni.
PRODAJAMO šifrate za potovanje v stare domovine in nazaj, na vse linije.
KASPAR STATE BANK
Blue Island Ave., vokal 19. česta, Chicago, Ill.
Največja Slovanske državna banka v Zedinjenih državah.
Kapital in prebitki \$1,000,000.00

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Chicago, Ill. — Človek se počuti nekako bolj živga, ko prihajajo hladnejši dnevi, ki nas opominjajo, da se je leto nagnilo ter se bliža čas, ko kmetje spravljajo svoje pridelke s polja, predno pride mrza zima. Valed tega se je žensko društvo Nada, št. 102 SNPJ, pripravilo na svoj običajni vinograd dne 8. oktobra, t. l., da obere grozdje s traja.

Naše društvo se nadeja, da bodo vse sosednja društva sodelovala omenjenega dne, kajti že meseca marca, t. l. smo objavile zaključek, da priredimo zopet vinsko trgatvo. Da se bo to uresničilo, je dokaz, da ima pripravilni odbor že 25 viničarjev in viničark.

Kot običajno se bo pričela vinska trgatva ob osmi uri zvečer. Vsi fantje, ki so obljubili, da bodo prišli za viničarje, kakor tudi dekleta, viničarke, naj to upoštevajo. V dvorani morajo biti vsi že ob pol šestih zvečer, ker ob šestih uri gremo k likerju, da bo vsak našo parado. Parada se bo vrhila po dvorani nekako takole: Na čelnih korakih vsaki godec z veliko harmoniko, za njim stopata župan in županja, svedajoča se svoje velike oblasti, oba precej rejeni in dostojanstvena. Običajni tajnik je suhi škarje z veliko knjigo v roki, ki se vedno tišči za hrbtno šepeta. Ne manjkajo mo veliki nosniki in frak, ki dokazuje uradniško dostojanstvo. Viničarji in viničarke korakajo paroma v zgodnji noči, za njimi kreva vinogradski nočni žuvar z laterno v roki in v drugi gorjačo. Zedaj stopajo policajski s koliki, katerim radi mahajo po beticah.

Pohod po dvorani se vrši s spremljevalcem harmonike in lepim petjem fantov in deklet. Nato sledi kmečka večerja. Večerja bo izvrstna s domačimi orehovimi štruklji in potice ne bo manjkala.

V Telebanovi gostilni bodo tožili sladki mošt, letošnjega pridelka. Poleg boste lahko dobili tpepel prizriček domačih mesnih klobas. Ne vem kaj bi se vse zapelala s dobrotah na veselici, ne da bi se zlagala. Lahko zatrdim vsakemu, ki bi prišel na veselico, da mu ne bo žal, ker odbor bo pokrbel, da bo vsakdo povsem zadovoljen.

Članice našega društva opozarjam, da se zanesljivo udeležijo te veselice, ker za nas vse bo dela dovolj. Odbor bo itak imel preveč dela. Ako se bomo vse oprijela dela, se bo naša blagajna opomogla, da ne bo treba izrednega esesmenta plačevati v društveno blagajno.

Omeniti moram še, da je bilo na društveni seji sklenjeno, da vsaka članica plača vstopnico, radi česar sem jih poslala po pošti vsaki članici na dom. Ako katera članica ne bo prejela vstopnice, naj mi sporoči.

Se enkrat vabim vse, da nikar ne pozabite priti dne 8. oktobra v Narodno dvorano na 18. ulici in Racine ave. Čikaški Slovenci vsi na zabavo omenjenega dne. — Mary Udovick, tajnica.

Mullberry, Kans. — Zadnjič sem mislil, da mi ne bo več treba pisati radi te zadeve in zastojate en odgovor rojaku Okornu. Toda sedaj moram zopet pisati, ker rojak je celo dobil svojega zagovornika. Prisiljen sem zagovarjati se, ne bom pa pri tem najemal kakega zagovornika, temveč se zagovarjal sam. Zagovarja me lahko pošteno preteklost, ki sem jo preživel v Ameriki v različnih državah. Vem, kaj sem delal med stavko. Če ni razumel mojega dopisa v številki 211, bi mu svetoval, da ga prebere ponovno in videl bo, da je tam povedano, kaj sem delal in kaj me je prignalo do tega dela.

Se predno je potekla pogodba med rudarji in operatorji, se nas je zbralo v Ringu precejšnje število Howatovih ljudi. Na tem shodu so bile sprejete prošnje in protesti in poslana našemu slavnemu predsedniku Lewisu, da bi nam hitro sporočil, kaj namerava s nami narediti. Dosti malo, še odgovornost nismo prejeli, menda nas ni smatral za vredne. Isto smo poslali na vse distrikte, da bi ti pritisnili na Lewisa, da bi nas pripoznal kot člane U. M. W. of A. Vse je bilo brez uspeha. Pótem pa smo na dovoljenje Howata najeli rove in jih pričeli obratovati v svojo korist.

Rojak in njegov zagovornik bi me rada valed tega pokazala v javnosti kot stavkokaza. V pripravi naju, da sta naša pravoizvoljena u-

radnika Howat in Dorchy kakor tudi drugi ostali na pravem potu, sem bil vedno s njimi in tako tudi ostanem; pa naj kdorkoli piše vsaki dan po deset dopisov.

Če bi kansaški rudar pisal resnico v svojih dopisih, bi predvsem moral povedati, da sem jaz pričel s delom šele 1. junija in delal do zadnjega julija, to je, da sem prenehal na apel brata Howata. 51. kempo sem zapustil, ker sem bil tam preveč oddaljen od dela, to je 12 milj daleč, kaj pa je odgnalo druge proč, meni ni znano.

Enajst mesecev je vtrajal na stavki, pravi dopisnik, pri čemur pa bi ga rad vprašal, kdo je večji omahljivec: tisti, ki se prej umakne, ali tisti, ki se pozneje. Kolikor pa se tiče stavke po 1. aprilu, moram zatrditi, da je v Kansasu sploh ni bilo. Bilo je isprtje od strani operatorjev. V dokaz, da v Kansasu ni bilo stavke, naj služi veliki ahod, ki se je vršil v Franklinu, Kans., na katerem je bilo prisotnih 2000 rudarjev in so pri glasovanju enostavno vsi volili za delo. Ako bi bile tedaj zatuliše pisčali po rojih, bi bili šli do do zadnjega delat. To je lahko upredel tudi br. Underwood, ki se je tedaj mudil v Kansasu.

Nadalje dopisnik pravi, da je Howat po konvenciji razglasil, da gre lahko vsak delat, kdor pač delo dobi. Da bo dopisnik v tem oziru podučen, mu dam ta eno Howatovih izjav, ki so glasile: Vsa posamezni lokal naj pošlje po tri odbornike, da isti vprašajo delovodje, če so pripravljene zapustiti stare rudarje. Ako je le enema delo odklonjeno, naj se stavka nadaljuje. To je resnična izjava in nobeno zasukanje iste je ne more predrugačiti.

Medtem ko po krivici piše zoper poštene ljudi, bi bilo bolj uместno agitirati za izvolitev boljših ljudi v urade organizacije U. M. W. of A., s katerim je edino mogoče, da dosežemo med seboj večje slogo. Nikdar ne maram zapustiti ljudi, ki jih smatram poštene in sem jih zato volil, ter stopiti na stran onih, ki so izvršili škodo v Penni. Alabami in kmalu bi se jim posrečilo dokončati delo v Kansasu. Postavitv je treba za njih mesta pravične meše, kakršne smo že imeli in potema bomo drug drugega boljše razumeli. Potem tudi ne bo treba po končni stavki vpraševati za delo, ampak bo vsak šel na svoje mesto, če bo stavka izpadla dobro ali slabo. Treba ne bo hoditi okoli bosov hišnavnim obrazom ter se jim ponujati za delo.

Nekateri ljudje smatrajo končanje zadnje stavke za veliko zmago za U. M. W. of A. Marsikom pa se tudi zdi, da je to ravno nasprotno. Organizacija U. M. W. je bila v sedanjih stavih dovolj močna, da bi lahko prišla operatorje na dveletno pogodbo, s čemur bi bili rešeni nepotrebnih neprilic, ki pretijo vsem organiziranim rudarjem prihodnje spomlad.

Želja mnogokaterega je, da bi se že enkrat isčistilo iz uradov delavskih organizacij vse, kar je gnilega in se nedomestilo z zdravim. Izvolili bi poštene voditelje, potem bi se ne bilo treba bati, da se bo godila krivica enemu rudarju, ali celo lokalni in distriktu, kot je bilo z nami v Kansasu. — Rudy Feve.

SLIKE IZ NASELBIN.

S pota. — Zadnjič sem poročal iz Limestone, Mich., to je bilo onega dne, ko sem se poslovlj od mnogih rojakov, ki so zborovali v lični društveni dvorani, ki je last društva št. 287, SNPJ. Dvorana je v sredini farmarske naselbine in je sedaj porabljajo za ljudsko šolo.

Nekako prvi je bil v tej naselbini rojak John Knasus in krog njega je sedaj mnogo drugih, ki lastujejo hiše s lepimi vrtovi. Sploh so gospodarska poslopja lepo urejena. Za živino imajo lepo urejene "sajle", ki so podobni okroglim visokim stolpom gradov iz srednjega veka. V nje spravljajo svežo krmo za živino, mlado zeleno koruzo, deteljo, solčne rože in mnoge drugih vrst redilne krme. Take spravljalnice za krmo so jako praktične, krma hranjena v njih je redilna in živina jo rada vživa. V take "sajle" gre na stotine ton sveže krme. Tako zgradbo za krmo si je letos postavil rojak J. Knasus, kjer ima poleg svoje hiše tudi svoj stroj za proizvajanje elektrike za domačo rabo. Ko omenjam naselbino Limestone, moram tudi omeniti, da je bil pred dvema leti in pol tu samo gozd.

odpeljala s rojakom Zbašnikom v Shingelton, kjer je gospodarica naselbina. Spetoma me je hitro ispraševal o prijateljih in prijateljicah v Chisholmu, Minn. Posebno ga je zanimalo, da se je preselil iz pečarskega v zakonski stan rojak Ruparčič, ki je tudi član SNPJ in se včasih oglasi v Prosveti.

Dolga vožnja s avtomobilom po lepih potih med senčnimi gozdovi je naju privedla na Milavcevo "kempo". Tam gosdari več rojakov in rojak Milavec mi je povedal, da je njegov brat odšel v Lož na Notranjako. Njegov 90 let stari oče mu je izročil obširno posvetilo. Tam se je oženil, a komaj pol leta biva v stari domovini, če piše, da bi, če bi le mogel, rad zapustil "jugoslovanski paradiž". V gozdu med srnami in medvedji je boljše kot tam, piše dalje.

Na Milavčevi kempu je onega večera domači varuh drvil za divjačino po gozdu. Kot so mi povedali, pridejo v bližino kempe celo volkovi, medvedji in srna, a one noči se je priklatila črna in belo pisana žival in nam pustila svoji neprijeten duh — dilurja. Ali Milavčev pes, dober nočni čuvaj, je odgnal žival od "kempe". Žival dobro past, da ne pride nepoklicane kaliti miru nedavno poročeni nevesti s rojakom Milavcem.

Od tam naprej sem šel čez tman gozd v Debeljakovo gozdno mesto in spotoma srečeval jate jerebice in divjih kokoši, ki se dvignejo prebude od potnika s velikanskim žumom prhtanja, da se sdi človeku, kot bi bil potna. To šivali so precej nebojše in pred človekom grede skoraj kot domače kokoši. Prigodilo se je celo, da je stara šepela na mladih in rojak, ki je ni videl, bi jo bil kmalu pohlodil. Ta se mu je jena uspodila med noge, v tem pa so se mladiči hitro poskrili. Žival se skrile, da je ni mogoče najti, zagrebe se med listje in silvasto travo, da jo je nemogoče ločiti po bavi od narave.

Pri Debeljakovih je nekako staro mesto v bližini Shingeltona, Mich. Poleg velike Debeljakove družine, kjer jih je poleg domačih kakih dvajset na brani, so tudi pečarji, živeči sami zase, kot nekdanji pravilni samoraki kralji. V pečarskem domu sem našel poleg knjig vsakojake nasopise, ki dajejo njih stanovanju lice nekake šitalnice. To znači, da niso pečarji nikoli duševni zaspani. Debeljakova "kempa" je bila nekdanj naselbina 800 prebivalcev, danes pa je polpodrto mesto; ki šteje kakih 40 duš. Ko sem hodil mimo onih podrth, še s malim drevjem obrašenih hiš, sem videl na več krajih kože srn. Prebivalci tam so torej lovci in marsikdaj pade pod njihovo puško vitka srna ali srnjak.

Od tam sem se odpeljal v Newberry, Mich., eno najlepših mest med gozdarskimi naselbinami. V mestu je kuhalnica lesnega alkohola, to je strupa, s katerim se je zadnje čase zastropilo več ljudi. V Newberryju je razna lesna inštagrija ter železovlvarna, tako da družba vse porabi. Iz trdega lesa vsaj alkohol, mehki les ga nima. Izrabljeni les porabijo še za ogelje in za topilnice v plavzu.

Newberry ima lepo lego, široke ceste, po bulevardu svetilke in prostora dovolj za ustavljanje vozov in avtomobilov, letotako se vidi urejeno kot v Watsonvillu, Cal. Kmalu pri mestu je savod za bolnike, trpeče na živcih, kjer je tudi nekaj Slovencev. Tako je prišlo v okolici v pregovor, če kdo pije, da ga svariijo, da ga bodo poslali v Newberry, če ne preneha s pijačo.

Pred nedavnim je v tem zavodu umrl rojak, ki je bil komaj par mesecev tam nastanjen, nekateri pa so tam že meseca, a zdravja ni in tudi smrti ne. Zavod je v lepem kraju in bolniki imajo dobro postrežbo, toda to je kraj, kjer neozdravljivi čakajo smrti.

Ker že ravno pišem o smrti, moram omeniti, da v Debeljakovem gozdnem mestu stanuje družina Levstik, ki ji je pred nedavnim umrla mati. Poleg moke je pokojnica zapustila osem otrok.

V bližini Newberryja je znana Kerneova kempa, nova mala naselbina, zgrajena malo pred koncem vojne. Delo je nekaj časa poživelo, sedaj pa tam životari med drugimi kak drzen Slovencev. Pred leti sem bil tam pri Kerneovih, in ko sem odhajal je bil mali z mano tako prijazen, da mi je pri odhodu ponujal za boljšo darilo najlepše maško.

Omeniti moram še, da rojaki v okolici Marquette in Newberryja, Mich., kaj radi čitajo razno časopisje, posebno je pri njih razširjena Prosveta.

La Mullberryja, Mich., sem šel čez mejo v Kanado, kako je bilo tam, bom pa kasneje poročal. — Matija Pogorelec.

Cleveland, O. — Meseč september gre k svojemu koncu, listje je začelo padati s dreves. Kaj se pomeni? Jesen je tu in vrtno veselice se bodo spremenile v zabavne večere, ki jih bodo prirejala tukajšnja društva, kakor so jih lansko leto. Vsaj koledar v Slovenskem nar. domu je ves počrtan, da človek ne ve, ali je koledar ali imenik društev.

Preteklo je že šest let, odkar ni imelo društvo "Naprej" št. 5 SNPJ nobene zabave, zato je na eni zadnjih sej sklenilo, da tudi priredi svoj zabavni večer. Kje, je nastalo vprašanje, ki pa je bilo hitro rešeno in na katerega je lahek odgovor, in ta je: v Slovenskem nar. domu dne 7. oktobra.

Na programu bodo rama zabave, ki so dosedaj še tajnost. To je nekaj, kar se ne sme povedati, ampak je treba pogledati. Če vprašate tega ali onega člana veseličnega odbora, dobite odgovor: "Seja nam je dala polno moč in in lahko ukrepamo po svoji volji, da bomo udeležniki zadovoljili." Samo toliko se je izvedelo od tega odbora, da bo na programu tudi točka, ki bo marsikoga osredila. Za to so se pa vdali in povedali, kar pričakujejo, da bo kdo izmed članov prinesel kak lep dobiček.

Meni so dali nalogo, naj v listu prošim članstvo "Napreja", če hoče kdo darovati kak mal dobiček v ta namen. To torej valja v imenu društva "Naprej" kot apel na članstvo, še ima kdo primerno stvar, je naprošen, da jo bi prinesel v S. N. D., izročil naj oakrbniku in naj pove, za koga je dar.

Člani in članice društva "Naprej", napravite si oklepaj okoli številke 7, oktobra na vaših koledarjih, da ne bo pozabil nikdo priti na zabavo, ker to bo zabava članstva našega društva, ki se smatra za enega prvih, kolikor se tiče napredka, naj si bo v tem ali onem oziru. Društvo apelira tudi na drugo občinstvo in člana brat-skih podpornih društev, da nas omenjenega večera zagotovo obiščejo v S. N. domu. Za društvo "Naprej" št. 5. — Blagajnik.

Gray, Pa. — Čudni so danes dopisi iz rasnih krajev, kjer stavka še ni odpravljena, ker se baroni premoga še niso podali. Taki dopisi največ prihajajo iz westmorelandskega okraja. Dragi rojaki, vedite, da niste sami v tem oziru, saj smo tudi tu v Somerset Co. še na stavki. Ali mi se ne nemimo dosti, smagovalci hočemo biti, pa naj ta boj traja še tako dolgo, baroni morajo podleči. Mi nočemo pasti v črelo peperuhov, krvososov, iti hočemo naprej in ne nazaj. Če bi vse tako tarnali kot vi, Westmorelandčani, potem škoda vsakega boja od strani izkoriščenih.

Resnica je, da Lewis ni držal svoje besede, a on bo tudi prejel za to svoje plačilo od naše strani. Ne bojte se, da bi tako delo ne bilo naplačeno in mislim, če bo še kdaj kandidiral za predsednika U. M. W. of A., da ga nihče ved ne bo volil. Če bi bil on držal svojo besedo, bi bili lahko že vsi delali, zmaga bi bila popolnoma na naši strani.

Zato pa je treba gledati pri prihodnih volitvah, koga bomo volili na tako mesto. Tudi pri nas imajo precej črnih najetežev, ali kaj jim pomaga, če pa komaj deset njih komaj naloži tri vozčke, slabše je to, da pridejo sem stavkokazit beli ljudje iz Moxhama pri Johnstownu, češ, da jim unija tam ne da nikake podpore. Dne 22. septembra jih je prišlo šest od tam, mislim, da so sami Poljaki.

V Somerset county je to prva stavka za priznanje unije, a biti mora tudi zadnja. Kaj mislite, ali se baronom ne cede sline, ko drugi operatorji grabijo profit, a oni ne. Tudi oni bodo morali podpisati pogodbo. Tu so operatorji že kar jezijo, ko ljudje odhajajo za delom drugam. Radi bi jih obdržali tu, kar je znamenje, da bodo podpisali pogodbo. Sicer pa je tudi dovažanje železniških vozov zelo pomanjkljivo.

Posdrav vsem stavkarjem. — Joseph Setinaček.

VOLILCI V CHICAGU, REGISTRIRAJTE SE!

V soboto 7. oktobra je prvi registracijski dan za volilce in volilke v Chicagu. Drugi in zadnji dan registriranja je 17. oktobra. Kdor hoče imeti volilno pravico pri vo-

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inskorp. 17. junija 1907. v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-58 SO. LAWRDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbori. UPRAVNI ODSEK: Predsednik Vincent Calcar, podpredsednik Andrew Vidtek, R. F. D. V. Box 52, Johnstown, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik belaiškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vagrak, uradni glasilo Jelo Zavertalib, upravitelj glasila Filip Godina.

FOROTNI ODSEK: John Underwood, predsednik, 406 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenkhar, Box 276, Barbours, Ohio, Fred A. Vider, Box 675, Ely, Minn., John Terzili, Box 161, Lawrence, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNISKI ODSEK: OSREDNJE OKROEJE: Blas Novak, predsednik, 2657-58 S. Lawrdale Ave. Chicago, Ill. VZHODNO OKROEJE: Jacob Ambrella, Box 286, Mead Run, Pa., John Grolaj, 14821 Papper Ave., Cleveland, O.

ZAPADNO OKROEJE: Anton Sular, Box 104, Green, Kans., in Jugoslovanski Max Mare, Box 166, Buhl, Minn., in čvorovodnik Mila Zugel, 5483 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbori: Frank Zalta, predsednik, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Frank Samrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 5806 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Zdravitveni odbori: Predsednik: Frank Alaj, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Josko Oves, 2629 W. 26th St., Chicago, Ill. Joe Slnak, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Korn, 6202 St. Clair Av., Cleveland, O. POZOR! — Korrespondenca s gl. odborom, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki so nasazajo na pošto gl. predsednika in nadzornik Prosvetništvo S. N. P. J., 2657-58 So. Lawrdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE BOLNISCHE PODPORE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-58 So. Lawrdale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki so tiščejo gl. izvrševalnega odbora in judsko volio se naslove: Tajništvo S. N. P. J., 2657-58 So. Lawrdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE V VEKEI E BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-58 So. Lawrdale Ave., Chicago, Ill. Vse prišleke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zaltu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prišli na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 406 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, namazila, oglasni, naročila in spisi vsi kar je v svoji s glasilom jednota, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-58 So. Lawrdale Ave., Chicago, Ill.

litvah 7. novembra, mora biti registriran. To valja za vse volilce in volilke. Zakon zahteva, da se morajo volilci nanovo registrirati vsake dve leti. Kdor tega ne stori, izgubi volilno pravico v novembu. Vsi stari volilni imeniki so uničeni. Slovenci državljani in državljanke v Chicagu! Registrirajte se vsak v svojem volilnem prestinktu!

Kralj je Špancem prepovedal vževanje česna. Paris, 3. okt. — Kralj Alfons je izdal odlok, v katerem prepoveduje vsem svojim podanikom vževanje česna. Tako poroča "Matin", ki to odredbo komentira sledeče: "Resnično, kraljeva rahločnost bi bila lahko šaljena, če bi moral vohati zoper duh ljudi, ki so malo prej jedli česen. Tlačil, ki so dosedaj vživali česen, bodo torej morali to jed pustiti, samo da bo ustrezno kraljeviski tiranji, ki se tako rada ponaša s demokracijo."

TRGOVINA NA PRODAJ. Proda se trgovina (store), grocerija, mesnica, razno balgo (Dry goods), peči in premogarske potrebšline. Prodajalna se nahaja na glavni ulici in je remišno dobra prilika za človeka, ki želi voditi trgovino. Proda se po zmerjeni ceni. Za pojasnila in ceno pridiite osebno ali pa pišite na naslov: Math Kruljac, P. O., Pittsburg, Ill. (Adv.)

Za kuhanje piva doma imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebšline. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhani vedno je najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi sbrko sodov, steklenia in raznih loncev, itd. Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje. Grocerijam, sladničarjem in v prodajalno šoleznine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na: FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

PATENTI. PROSTA POJASNILA. Poljite povratno obrisbo vaše iznajdbe ali ideje v pregled in pišite v slovenskem jeziku. Točen, zanesljiv in pošten. CLARENCE O'BRIEN, Registered Patent Lawyer, 822 Southern Building, Washington, D. C.

Dr. J. V. Grahek ZDRAVNIK. Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne. 843 E. Ohio Street. Telefon Cedar 2388. N. S. PITTSBURG, PA.

Hude Bolezine. "revmatične hitre daljše, če rabite SEVERA'S GOUTARD. Zanesljivi Bolnoscil. Iščite v uporabi je za življenje. Odlična za odpravo in izboljšanje bolnih mišic ter odnosa. (Goto se ne odsvetoj) Vpredajite v lekarnah, W. SEVERA'S CO. GOUTARD.

Prihajevanje iz starega kroja v Ameriko je bilo 1. julija t. l. odprto. Pišite meni, da vam naročim poročilo in dobre prošnje. Če oseba na pridajo povratno denar. Ne odlašajte da ne bo kvota opeči istrpana. MATIJA SKENDER, JAVNI NOTAR in Ameriki in stari Ind. 2827 Butler Street, PITTSBURG, PA.

LUCKY STRIKE CIGARETTE. Najboljša Cigareta.

Kadar mislite na stari kraj, mislite na slovenske banke. ZAKRAJSEK & ČESARK. 70-8th Ave., New York City. Ose pošilja denar v stari kraj potom lastnih direktnih vnosov s pošto in zanesljivimi bankami, prodaje potrebšline listno in vse važne prekomorske listne za potovanje v stari kraj in od tam sem, izdeluje listne za dobavo svetih in starega kroja in druge notarske listine. Za nadaljna pojasnila se obrnite na zgoraj navedeni naslov. Postrežba točna in solidna.

and cramps upon the human society? If he will do this, he will understand that the mistake is on his side.

In the article "THE MEXICAN WORKINGMEN AND THE BOYCOTT OF THE AMERICAN CAPITALISTS" which has irritated the writer for the Chicago Daily Tribune the facts are stated as they are in Mexico. His duty was the same as ours to lay those facts before the public and call their attention to the peril which is facing our economic field.

Wherever lies a danger to the economic life of our nation, the duty of the journalist is to point out this danger, and he should do it in the light as he sees it. A journalist who is not complying with this duty is not fit to be a journalist.

The translations should speak for themselves. And if the Chicago Daily Tribune has a great love for the truth, which can be judged by the American public, and if the Chicago Daily Tribune is anxious to publish translations of articles which appear in Prosveta, it would apply to the management of Prosveta to furnish her with a correct translation of the desired articles.

Very sincerely yours,

PROSVETA.

P. S.—A clear cut case of carelessness on the part of the Chicago Daily Tribune is the translation of the name Prosveta into the "Enlightener". If the editor of the Chicago Daily Tribune would refer to the Editorial page of Prosveta, he would find that Prosveta is translated in 14-point bold type into English—"The Enlightenment".

AS PUBLISHED IN CHICAGO DAILY TRIBUNE.

MEXICAN LABOR BOYCOTTING AMERICAN CAPITAL.

[Free translation from Prosveta The Enlightenment; Slovenian.]

The Mexican workers are threatening to boycott the American products unless Magon, Rivera, and other Mexican workers who were imprisoned during the war for expressing their views about the war are set free.

Some people think that these threats mean nothing, but they do. Mexico has three very strong labor organizations, and all three have agreed to boycott American products if the United States will not set free those imprisoned Mexicans.

The organized workers have their own press, which can influence the majority of the Mexican population, and those whom the press cannot reach will be gained to the cause of the three organizations by the individual members of these unions.

The boycott in question would therefore bring enormous losses to America. And, what is more, the Mexicans are threatening to connect the boycott with passive resistance. Mexican trains will not transport American goods, nor will dock laborers unload them.

If the Mexican workers will do this not only the American capitalists but the whole nation will suffer. It is interesting to watch what the American capitalists intend to do in this matter. If they fold their arms and refuse to use their influence towards releasing the prisoners America will lose the Mexican market for good, and it will be controlled by foreign capitalists.

It is interesting, if this should happen, what will the American capitalists do. Will they fold their arms or will they demand that the Mexican workers shall be released from prison. This is an important question.

If the American capitalists do nothing it may happen that they may lose the Mexican market. The capitalists of other countries will take advantage of this situation and flood Mexico with their products. The Mexican market will be hardy regained after the Mexicans get acquainted with foreign goods.

This affair is not as diminutive as some people judge, but very important from the economic standpoint. naučili. Potrebno je torej, da so se enkrat tepni.

AS APPEARED IN PROSVETA.

MEXICAN LABOR AND THE BOYCOTT OF THE AMERICAN CAPITALISTS.

The Mexican workers have threatened to boycott the American goods unless Magon, Rivera and some other Mexican workers imprisoned in the United States during the war for expressing their opinion about the war are not released.

There are some people who, reading about these threats, may think with a sneering laugh, "what can these poor Mexican workers do?" — "Nothing", is the conclusion of their wise reasoning.

First, we ought to know that there is one million Mexican workers organized in the Mexican Federation of Labor. Besides there are two more organizations: the Union of Railwaymen and the General Federation of Labor. All three organizations have declared for boycott, if it becomes necessary.

Such a mass of workers has, together with its press, a good deal of influence upon the public opinion. If the boycott is contemplated against the goods only to be purchased, the damage will be great because a mass of workers like this can influence thousands and some times millions of people.

But, according to reports in regard to this action, the boycott is to be connected with passive resistance. This means that railroad workers will not transport the American goods, dock workers will refuse to unload them and the Mexican workers will not work in shops or establishments owned by American capitalists. Hotel and restaurant employes will not serve Americans etc. Such are the news from Mexico.

If the Mexican workers really intend to carry out such a boycott together with passive resistance then the American capitalists will suffer a blow as never before. And not only capitalists but the whole American people will suffer.

It is interesting, if this should happen, what will the American capitalists do. Will they fold their arms or will they demand that the Mexican workers shall be released from prison. This is an important question.

If the American capitalists do nothing it may happen that they may lose the Mexican market. The capitalists of other countries will take advantage of this situation and flood Mexico with their products. The Mexican market will be hardy regained after the Mexicans get acquainted with foreign goods.

This affair is not as diminutive as some people judge, but very important from the economic standpoint. naučili. Potrebno je torej, da so se enkrat tepni.

Na boj, krščanska Amerika! Kemal paša je poslal dvanaest bojnih ladij v ameriško vodovje. New York je v nevarnosti! Anglija, veliki dobrotnik človeštva, nositeljica demokracije in braniteljica kriza, (dala je svobodo Ircom na prvo besedo) je pogledala meč in nabasala top. Kdo je v nevarnosti? Kaj je v nevarnosti? Vse je v nevarnosti! Svoboda! (O.). Mali narodi! (O!—). Demokracija! (O!—). Krščanstvo! (O!je).

ni demokrat — da je ameriška republika stara 146 let — da Wilson ni več prezident — da je papir star "pečlar" — da Morgan v Wall Streetu ni Slovenec — da je gora McKinley v Alaski — da so začasno zmagali rudarji v zadnji stavki — da je Carigrad na Turškem — da je sto ruskih bondov za groš — in druge take nepatriotične, boljšejske in bogokletne roči. Prosim, mister editor, e, ali bi dali kaj za našo farno šolo? Pomislite, moji farani so mi nastavili nož na vrat!

Težka so pota demokracije! Ravno zdaj se je odpravila na goro Everest.

Težka so pota boljega miru! V Verzalju so mu navezali tri mislske kamne na vrat in sveta ententa je premerila vsa morja (zdaj meri v Dardanelah), kje je voda najglobokejša.

Na Angleškem molijo: Bog očuvaj kralja, Mezopotamijo in olje očuvaj naši Tomah, ki so itak brez dela.

D'Annunzio pojde k frančiškonom, torej v Kazimirjev hlev. Zdjaj je očitno, kam drži vseh norec pot...

Zelo lepa revolucija je bila na Grškem; prijetna, krasno dekorirana. Vse je šlo dobro kakor v parad. Samo — it doesn't mean anything.

Kraljevski business se izplača, dokler traja. Grški Tino je odnesel deset milijonov frankov. Bogve, če ima Alek še kaj "na strani".

Čudna je patrova patologija! Kazimir si morda domišlja, da so bili na zadnji konvenciji S. N. P. J. sami frančiškanski kozli, ki so delali pravila.

"Sramota! Strašna sramota!" "Prosveta" ima dnevno 5000 št. tatejev, vsako sredo pa 28,000! To je sramota — za Kazimirja in peščico njegovih pristašev! E. T. B.

Diagnoza bolezni po pisavi.

Dr. Albert Abrams, specialist iz San Franciscu, je na sboru zdravnikov v Chicagu te dni presenetil javnost z izjavo, da je izmislil nov način diagnosticiranja (spoznavanja) bolezni pri ljudeh. Njegov način je diagnoza po pisavi in po krvi. Abrams je bil na sboru Društva za zdravniško-fizično raziskovanje, ko je predaval o svoji iznajdbi. Dejal je, da pisava odkrije vse telesne in duševne lastnosti pisca; sam podpis zadostuje, da se njega spozna bolezen dotičnika, ki se podpiše pa ne samo bolezen, temveč tudi spol in kraj njegovega bivanja.

Dr. Abrams je delal na svoji teoriji deset let in za dokaz navede 12,000 slučajev bolezni, ki jih je ugotovil na ta način. On je tudi odkritelj principa, da se po krvi ugotovi očetovstvo kateregakoli otroka. Primerjati je le treba kaj otroka in moža, ki dvomi, da je oče, pa se reči vprašanje.

"Stvar se glasi groteskno", je rekel dr. Abrams, "toda obneša se je v vseh slučajih moje poizkušnje in moji učenci imajo ravno tako dobre uspehe. Na stvari ni nič neverjetnega in nemogočega, kdor pozna elektronično teorijo. Moja teorija je — in pozitivna veda mi pritrjuje — da vsa materija, torej tudi telo človeka, sestoji fundamentalno iz elektronov, ki se enota snovi. Moji eksperimenti so pokazali, da bolezen ni nič drugega kakor nepravilno gibanje elektronov. Kadar so elektroni v normalnem stanju, je človek zdrav; bolezen je znamenje, da je nastal nered v gibanju elektronov. Življenje je električna enerjija. Mislil so vibratorične, ki pomagajo človeku, da lahko vpliva na svoje zdravje in se ubrani bolezni. Bolezen je le simptom (znamenje), ki pove, da v telesnem sistemu ni vse v redu. Za premaganje bolezni ni treba drugega kot pobijati radijskoaktivnost neradnih elektronov s kontra-radijskoaktivnostjo. To je moja metoda zdravljenja. Zdravnik bodočnosti bo fiziološki farmer, ki bo pošiljal prst in odstranil korenine, katerih se drže bacili."

Dr. Abrams je dalje rekel, da je pripravljen pred vsakim znatstvenikom demonstrirati svoje odkritje. Kritiziral je Rockefellerjev institut za zdravniške raziskovanje, ki troši velike vsote, iskajoč

dravila za takozvane neozdravljive bolezni, njegove metode pa ni hotel niti preiskati.

Skupina angleških zdravniških amantstvenikov se je odločila, da takoj po zborovanju odpotuje v San Franciscu in se prepriča, kaj je resnice na Abramsovih trditvah. Mather Thompson bo vodil preiskavo.

BITKA Z LINČARJI.

Montgomery, Ala. — V ponedeljek zvečer so bili tu izgredi s črnci. Eden zamorec je bil ubit in več ranjenih; med belopoltni je bil eden oštreljen. Pozneje je drhal, broječa čez tisoč glav, oblegala okrajno ječo, v kateri je zaprt črnc, ki je obtožen, da je ubil policaja. Črnci so hoteli linčati, nakar so ognjegaoci pridrveli in brigadi curke mrzle vode na linčarje. To je pomagalo, ali predno se je drhal razšla, je oddala več strelav na ognjegaoce.

PET PREMORARJEV UBITIH.

Johnstown City, Ill. — Pet rudarjev je mrtvih in trije so ranjeni valed razstrelbo v rovu tukajšnjega premogarstva Lake Creek, ki se je pripetila zadnji petek. Eksploziviral je smodnik.

Književne vesti.

"Čas", septembrska številka ima sledečo vsebno: Frank Kerže: Življenje, posem. Frank Kerže: Za solnce. Čuda človeškega stroja. A. J. Terbovec: Sreča v nesreči. Janko N. Rogelj: Prva ljubezen. E. A. S.: Glavar med divjaki. Smrt naše zemlje. Mravlje in mravljišča. — Priloga: Gospodinj-ski oddelek. Književnost. Naslov revije: Čas, 1142 Dallas Rd., Cleveland, O.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

La Salle, Ill. — Kaj pravzaprav hočete? Konzula v Washingtonu ni, vsaj jugoslovanskega ne, najbližnji konzul je v Chicagu, katerega smo vam navedli zadnjič. Ljudstvo ni poslalo nikakega konzula v Washington, poslala je država poslanika. Dalje bi radi izvedeli poklice od konzula v Washingtonu. Če bi bil konzul, tedaj je u-mevno, kaj je njegov poklic in u-redništvo vam ne more povedati več. — Pozdrav!

Claridge, Pa. — Dopis sta bila prepozna za zadnje sredo in prvega je uredništvo priobčilo dan na to, ker na njem ni bilo nič ome-njeno, kdaj naj bo priobčen. Drugi dopis pa, ako hočete, da gre tak v list, morate pod njega dovoliti popoln podpis. V dopisu res ni nič hče omejen, ali dopis se v splošnem tiče rojakov v naselbini, zato mora biti podpis kot satevajo pravila SNPJ. — Pozdrav!

Lincoln, Ill. — Obrnito se na upravništvo Proletarca, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., ali pa na kakega založnika v stari domovini. O nagrobnici, kakor Vi pišete, je dvomljivo, da bi jo Sloveni sploh imeli in edina pot, če se hočete znebiti onih besed v nagrobnici, ki nas spominjajo na vero in posmrtno življenje, je, da spremenite besede. Pišite Švartnerju v Ljubljano za druge pesni, ki jih želite. — Pozdrav!

SEJE IN SHODI.

Anaconda, Mont. — Društvo št. 308 SNPJ opozarja vse svoje člane, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila dne 19. oktobra v dvorani sv. Petra in Pavla. Vsem članom, ki se ne bodo udeležili prihodnje seje, naznanjam, da jih bo društvo kaznovalo po pravilih, oz. kot je bilo sklenjeno na zadnji seji. Opozorjam vas, da malo redneje plačujete mesečni assessment, da ne bo tajnik treba čakati do zadnjega dneva v mesecu. Tudi ni tajnikova dolžnost, da bi moral za koga zakladati, posebno sedaj ne, ko so se delavske razmere nekoliko izboljšale in ker vem, da vsak član dela toliko, da lahko pravočasno plača assessment. Toliko dajem v naznanje radi prihodnje seje in assessmenta, da ne bo prišlo do kakega nesporazuma. Od seje so oproščeni samo člani, ki morajo na delo, ali pa bolniki. — Jerry Branisel, tajnik.

Blaine, O. — Društvo št. 333 SNPJ vabi vse svoje člane in članice, da se zagotovo udeležite prihodnje redne mesečne seje dne 8. oktobra v polnem številu. Ukreniti imamo nekaj važnega. Na seji bo prečitan tri-mesečni račun društvenega poslovanja, torej prosim, udeležite se v polnem številu. Bratski pozdravi! — Paul Hoover, tajnik.

RAZNA NAZANILA.

Bolivar, Pa. — Naše društvo št. 448 SNPJ je na zadnji seji sklenilo, da se seje društva ne bodo več vršile na Robinsonu, Pa., zato ker je večina članov na Bolivarju in ker člani društva smatrajo v veči-

ni to za umestnejše. Na Robinsonu je bilo par poštenih in zavednih članov, pa so morali odtam, samo radi tega, ker ulso hoteli tultiti v rog nekaterih. Sedaj so v naselbini samo še odpadniki, ostali so tam le nezavedni delavci, ki sebi grizejo prste in našim naslednikom kopelijo take ali te slabše razmere kot jih imamo sedaj. O njihovem stanju bomo se poročali prihodnjic, ostali bratje in sestri pa se drimo našega gela, da ne bo treba nikomur gledati v tla. Od danes naprej imamo seje na Bolivarju vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne, kot se je to vršilo dosedaj v uljski dvorani. — Frank Kol, tajnik.

Skidmore, Kans. — Naznanjam članom društva št. 78 SNPJ, da sem bil izvoljen društvenim tajnikom. Zaradi assessmenta in vseh drugih zadev tikajočih se tajništva društva se obrnite v bodoče na sledeči naslov: — Valentin Vitich, R. 3. Box 261, Columbus, Kans.

Keewatin, Minn. — Pozivljam vse članstvo društva št. 194 SNPJ, da se udeleli seje, ki bo obdržana dne 15. oktobra. Na dnevnem re-

du bo volitev novega tajnika, radi odboda doselanjega tajnika. — Frank Zidaric.

New Duluth, Minn. — Vsem članom društva št. 295 SNPJ, naznanjam, da se bo prihodnja seja vršila dne 15. oktobra, katere se vet polnoštevilno udeležite. Na dnevnem redu imamo več važnih stvari za reševati. Na omenjeni seji bo tudi brat John Movrn nadaljeval a govorom za vstanovitev jugoslovanskega naturalizacijskega kluba, katerega cilji bodo za pridobivanje državljanstva (drugi papirja) ter podučili člane, kolkega pomena je za nas državljanstvo. Vsa člani naj pripelje a seboj po enega novega kandidata. — Frank Petrich.

Springfield, Ill. — Na moje prošnjo, ki je bila poslana raznim društvom, da se pokrijejo mojih bolniških in operacijskih stroškov, so mi dovolila sledeča društva: Livingston, št. 96, Nokomis, št. 209, Carlinville, št. 362, Auburn, št. 335 po dva dolarja. Springfield, št. 47 833.50. Vsem skupaj najlopa hvala. — Joe Kamposh, 715 1/2 E. Jeff. — Springfield, Ill.

VABILO NA VESELICO Z VINSKO TRGATVIJO katero priredi ZENSKO DRUŠTVO "NADA" št. 102, S. N. F. J. v nedeljo dne 8. oktobra, 1922, v Narodni Dvorani na vogalu 18. ceste in Racine Ave., CHICAGO, ILL. Začetek veselice točno ob 2 uri popoldne. — Vstopnina za osebo 25c. Ujundno vabimo vsa sosedna društva in slavno občinstvo domače in bližnje okolice, da se polnoštevilno udeležijo te naše prireditve, kjer bodo dovolj zabave za vse, izvrstno dobra postrežba jedila in pijača. Vsi k zabavi vabi ODBOR!

VABILO NA VESELICO DESETLETNICO katero priredi DRUŠTVO GORENJC" ST. 104, S. S. F. J. v nedeljo dne 8. oktobra, 1922, v Mozart dvorani na 1536 East Clybourne Avenue, CHICAGO, ILL., blizu Halsted ulice. Pričetek veselice točno ob 2 uri popoldne. Najuljudnejše vabimo vsa cenjena društva, slavno občinstvo domače in bližnje okolice, da se polnoštevilno udeležijo te naše prireditve, ki je prireja društvo ob desetletnici svojega obstanka. Na suha gela in lačne želodec bodo izvrstno a vsem preskrbljeno. Aha šelite par veselik uric v prijetni družbi tedaj pridite gotovo na našo zabavo, vabi ODBOR!

KNJIGE KNJIŽEVNE MATICE S. N. P. J. Književna matica Slovenske narodne podporne jednote je izdala in ima v zalogi sledeče knjige: Slovensko-angleška slovnica. Dodatek raznih koristnih informacij. Fina trda vezba. Cena \$2.00 s poštnino vred. Jimmie Higgins. Spisal Upton Sinclair, poslovenil Ivan Molek. Povest iz življenja ameriškoga proletarijata za časa velike vojne. Trda vezba. Cena \$1.00 s poštnino vred. Zajedalci. Spisal Ivan Molek. Povest iz dostoj skratega kosa življenja slovenskih delavcev v Ameriki. Trda vezba. Cena \$1.75 s poštnino vred. Zakon biogenesija. Spisal Howard J. Moore, poslovenil J. M. Zelo podučna knjiga, ki tolmači mnoge narurne zakone in poka-zuje, kako se splošni razvoj ponavlja pri posamezniku fizično in duševno. 8 alikami. Trda vezba. Cena \$1.50 s poštnino vred. Zadnji dve knjigi, naročeni skupaj, do-bite za tri dolarje. Vse štiri knjige za šest dolarjev. Vredne so! Naročbe, s katerimi je poslali denar, sprejema Književna Matica 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Rojaki, ki bivajo v spodaj omenjenih naselbinah, lahko kupijo knjige po isti ceni od sledečih naših zastopnikov: CLEVELAND, O. Frank Cerne, trgovina z urami in zlatnino, 6038 St. Clair Ave. William Sitter, trgovina z urami in zlatnino, 5805 St. Clair Ave. Ludvik Medvedšek, 1140 Norwood Rd. DETROIT, MICH. Anton Jurca, 1529 Cortland 9ve. CHISHOLM, MINN. Frank Klun, tajnik društva šte. 110 SNPJ. JOHNSTOWN, PA. Andrej Vidrih. OHIO. Anton Jankovič, ki obišče vse naselbine. ZAPAD. Frank Richter, ki obišče vse naselbine.

OFICIJELNA NAZANILA S. N. P. J.

Seja gl. izvrševalnega odbora.

V ponedeljek, dne 16. oktobra, prične tretja trimesečna seja glavnega izvrševalnega in gl. nadzornega odbora SNPJ za l. 1922. To je uradni poziv za člane gl. odbora, ki se imajo po pravilih in zaključkih seje gl. odbora udeleževati trimesečnih sej.

Vincent Cankar, preds. SNPJ.

IZ URADA PREDSEDNIKA GL. POROTNEGA ODSEKA.

Brat John Čremošnik, član društva "Prvi Maj", št. 65, v Breezy Hill, Kans., je bil kaznovan.

V SKLAD IZREDNIH PODPOR SO DAROVALI ŠE SLEDEČI:

Table listing donors and amounts: Brat Max Martz, Buhl, Minn. \$ 2.50; Sotr. Frances Seliškar, Ely, Minn. 1.00; Poslal John Jenko. 15.50; Darovalo društvo št. 125, Hibbing, Minn. 15.50; Poslal Jos. Musleh. 15.00; Darovalo društvo št. 20, Ely, Minn. 15.00; Poslal John Jenko. 5.75; Darovalo društvo št. 433, Hardburly, Ky. 5.75; Poslal Anton Rončevič. 39.75; Prejšnji izkaz 859.91; Skupaj do sedaj poslano na gl. urad \$899.66.

Vincent Cankar, preds. S. N. P. J.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Raton, N. Mex. — Vabilo na veselico v vinski trgovini, ki jo priredi društvo Zvezda št. 297 v Ratonu, N. Mex. v nedeljo dne 22. oktobra, 1922. Veselica se vrši v Yanki dvorani in prične točno ob drugi uri popoldne. Vstopnina za člane in članice po \$1, za moške nečlane po \$1 in ženske nečlane so vstopnine proste. Ujudno vabilo vse sosednja društva kot iz Sugarita, Dawsona, Vanhauzena, Koeherija, N. Mex. in Trinidada, Soprisa, Primera, Morleyja, Colo., ter vse drugo občinstvo, da nas posejijo v obilnem številu. Za dobro potrebo, jedila in piščajo bo skrbel odbor. Imel homo godbo iz Pueblo, Colo., Maht Jermans. Odbor se te sedaj pripravlja, da bo dovolj zabave na vinski trgovini, dvorana na povem. Torej na svidenje vsi dne 22. oktobra, t. l. — Veselilni odbor.

Cinton, Ind. — Žensko društvo Studenec pod skalo, št. 213 SNPJ se je odločilo, da priredi dne 14. oktobra zopet vinski trgavec kakor običajno še nekaj let sem, ali to pot bo vprisorjena s posebno obilnim programom, tako se je izrazil veselilni odbor.

Prireditev se vrši v starem prostoru, to je v Ch. Mosk dvorani in prične ob pol sedmih zvečer. Vstopnina za moške nečlane je 50c. Godba bo prvovrstna, enako tudi potreba v vseh ozirih.

Ujudno vabilo vse cenjeno občinstvo od tu in iz bližnje okolice, da se te prireditve mnogobrojno udeležijo in se z nami posabava.

Vse članice in člane tega društva obenem pozivljamo, da se prihodnje društvene seje dne 8. oktobra zanesljivo udeležijo, kjer bo predloženo od veselilnega odbora formalni program glede prireditve, katerega lahko potrdite, ali zavržete. Z ozirom, da smo pri društvu deležni var enakih pravic, vas tudi opozarjam, da smo tudi navezani val na enake dolžnosti. Sklep društva je, da se vsak član ali članica udeleži veselice, ali pa naj plača igračo oziroma vstopno gleda pristopnino kot prispevek v društveno blaginjo, v kateri nam je štrajh povzročil veliko škodo. Vsi ted tega je treba, da vse storimo svojo dolžnost in pomagamo društvu blaginji do boljšega stanja. Toliko v prijazno naznanilo v listu; drugo pa bo sporočeno na seji.

Sesterški pozdravi — Christina Omahne.

Detroit, Mich. — Kakor v prejšnjih letih, tako tudi letos priredi klub št. 114 JSZ, vinski trgavec, ki sam treba omenjati, kako zanimiva je bila dosedaj vsaka naša vinska trgavec in tudi na nji velika udeležba. Tako se nadejamo, da bo tudi sedaj. Pa naka, bi ne bilo, kakor pri prejšnjih prireditvah bo tudi letos. Kar je najbolj zanimivo pri tem, je, da nas bodo v našem vinskem zabavale hrške slovenske deklice v narodni noši, kot je v navadi v naših vinogradih. Obljubilo nam je še več deklet, da bodo skrbno pazile na vinski trto, ki je letos posebno rodovita, in na slobne tatove.

Za slovensko občinstvo te naselbine se nudi prilika, da ujde mnogo zabave med slovenskim življenjem. Take prilike so prav redke za nas, da se skupno zabavamo, ker smo razkropljeni po tej široki naselbini ter drug drugemu le redko srečamo. V našem vaskem vinogradu bo deljena pravica po postayah in ukaz je: Kradi, da te ne bo nihče videl, pa se ti bo dobro godilo na zemlji! Ako bo zasneženo ali zasneženo, prides v roke policaja Brekija, ki lina naloga, da vse nepoštene tatove privede pred očeta šupana, vsakorodnega Kozogovja, kjer se bo moral zagovarjati radi nepoštene tatvine.

Med trgavijo bo igrala izvrstna tamburška godba, zbor rojaka Joe Aybelja. Tudi ravnokar sitenjskega godla ne bo manjkalo. Za vse drugo potrebno jamci gostom odbor vaskem vinogradu.

Torej vas slovenski, oziroma jugoslovanski živeli ujudno vabilo v vaski vinograd, ki bo, kot je znano, v prostoru Hrvaškega doma na Kirby Ave. E. in Puzosi St. Trgavec bo v nedeljo dne 8. oktobra.

društva z enomesečno suspenzijo, ker je delal v času zadnje premo-garske stavke. Brat s to kaznijo ni bil zadovoljen ter je vzel priziv, na glavni porotni odbor.

Z ozirom ker je brat opravljal le mrtvo delo, in faktično protipajal sam premoga, in ker je bila v času zadnje stavke precejšnja zmoknjava v državi Kansas med premo-garji, v teku katere so se pojavili razni roditelji in razne struje, tako da je dostim bilo nejasno, kaj je napraviti, ali iti delati ali stavkati, je bilo sklenjeno, da se bratu Čremošniku njegov pristopek za enkrat odpusti, ter se njegova suspenzija dvigne.

John Underwood, Martin Zelemnikar, Fred A. Vider, John Terbalj, John Goršek.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

S tužnim in potrjim sroem naznanjava, sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da nam je kruta smrt vzela iz naše srede po kratki in mučni bolezni najinega 8 mesecev starega sinčeka

JACOB FRANK-A.

Umrl je dne 19. septembra 1922 in pogreb se je vršil iz hiše žalostni na katoliško pokopališče v Canonsburg, Pa., dne 20. sept. t. l. Najskrebnjeje se zahvaliva vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za krasne darovane vence in svetilnice in za vdeležbo pri pogrebu. Posebna hvala kristnem botru in botri g. g. Ignac Tomšič in soprogi za darovani krasni venec in sočutje, tolažbo in vdeležitev pri pogrebu. Lepa hvala vsem. Tebi dragi naš sinček Želimo, spavaj mirno v svobodni ameriški zemlji, tvoj grob bodeva vedno zaljalsala s cvetjem. Žaljoča: Jakob Frank in Franciška Frank oče in mati. Canonsburg, Pa., dne 30. sept.

Slovenski restavrant.

GEO. VOLČANŠEK, lastnik.

1834 So. Racine Ave., Chicago, Ill. Telefon Canal 7105. SEVRSNA DOMAČA HRANA.

NAUČITE SE ANGLEŠKOF

Mi vas naučimo angleški jezik v govornem stanju in pisavi potom počta. Ne odlašajte z poukom, temveč začnite takoj. Naloga študenta je potom korespondenca. Mi vam želimo preseliti in naše vsem poslušnim naloge na poslušajo. Pišite na naš naslov: The Slovenian-English School, 2429 W. 22nd St., Cor. Millard Ave., Chicago, Ill.

NA PRODAJ IMAM.

več parov prave Belgijske pasmi golobov (Caneux), te vrste golobe lahko redite, kjer ne morete rediti kokoši, ležejo mlade v zimi in letu, katerih mladiči (Squabs) se prodajajo za visoko ceno. Pišite za pojasnila in ceno na: Jos. Shebert, Box 155, Glencoe, Ohio. (Adv.)

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebe po zmernih cenah.

ANTON ZORNIK, Hermine, Pa.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se sanjina za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo silko socializma

Naročnina znaša \$2.50 na leto, \$1.50 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjigi!

DR. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specialista v Pittsburghu. Zastopnik krvi deluje v glasovitem 604, ki ga je ustanovil prof. Koler. Če imate kakršnokoli bolezen, ki je povezana s krvjo, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet. Zastopnik krvi deluje v glasovitem 604, ki ga je ustanovil prof. Koler. Če imate kakršnokoli bolezen, ki je povezana s krvjo, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Vse moške bolniki zdravijo po obratni metodi. Kakor hitro opazite da vam prave potrebe, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Pravilno ali celo kratek zdravniški urak in s tem čim več opozoriti.

Bolniki, ki imajo kakršnokoli bolezen v krvi in hrbtu in vseh tudi pri postavljanju vseh zdravstvenih in zdravstvenih.

Pravilno, izkušeno, uspešno, učinkovito, čisto in dragoceno zdravilo, ki vam bo dal najboljši nasvet, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Uradna ura: Od petkov do 9 do 4 OB nedeljah od 9 do 2.

lehan naj izprejajo sladke mosti. Na svidenje na dan zabave. — John J. Koren, tajnik.

FOND J. S. Z. ZA KONGRESNO KAMPANJO SOCIALISTIČNE STRANKE.

Mineral, Kans.: Društvo Orel, št. 19 SNPJ — \$5.00. Coalton, Ill.: Društvo št. 170 SNPJ — \$5.00. Mulberry, Kans.: Društvo Prvi Maj, št. 65 SNPJ — \$3.00. Akron, Ohio: Društvo Dolenc SNPJ — \$3.00. Milwaukee, Wis.: Društvo Bratoljub, št. 234 SNPJ — \$5.00. Sugarite, New Mex.: Društvo Jugoslavije, št. 154 SNPJ — \$5.00. Cherokee, Kans.: Društvo Svoboda, št. 411 SNPJ — \$3.00. Rock Springs, Wyo.: Društvo Hrvatska Trdnjava, št. 100 SNPJ — \$3.75. Slovan, Pa.: — Društvo Hrvatska Slova, SNPJ — \$5.00. Crested Butte, Colo.: Društvo Planinski orel, št. 397 SNPJ — \$2.50. Girard, Ohio: Društvo Ljubljana, št. 49 SNPJ — \$5.00. Skupaj v tem izkazu \$ 45.25. V iznesku dne 18. sept. 59.00. Skupaj do 30. sept. \$104.25. Tajništvo J. S. Z.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

S tužnim in potrjim sroem naznanjava, sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da nam je kruta smrt vzela iz naše srede po kratki in mučni bolezni najinega 8 mesecev starega sinčeka

JACOB FRANK-A.

Umrl je dne 19. septembra 1922 in pogreb se je vršil iz hiše žalostni na katoliško pokopališče v Canonsburg, Pa., dne 20. sept. t. l. Najskrebnjeje se zahvaliva vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za krasne darovane vence in svetilnice in za vdeležbo pri pogrebu. Posebna hvala kristnem botru in botri g. g. Ignac Tomšič in soprogi za darovani krasni venec in sočutje, tolažbo in vdeležitev pri pogrebu. Lepa hvala vsem. Tebi dragi naš sinček Želimo, spavaj mirno v svobodni ameriški zemlji, tvoj grob bodeva vedno zaljalsala s cvetjem. Žaljoča: Jakob Frank in Franciška Frank oče in mati. Canonsburg, Pa., dne 30. sept.

Slovenski restavrant.

GEO. VOLČANŠEK, lastnik.

1834 So. Racine Ave., Chicago, Ill. Telefon Canal 7105. SEVRSNA DOMAČA HRANA.

NAUČITE SE ANGLEŠKOF

Mi vas naučimo angleški jezik v govornem stanju in pisavi potom počta. Ne odlašajte z poukom, temveč začnite takoj. Naloga študenta je potom korespondenca. Mi vam želimo preseliti in naše vsem poslušnim naloge na poslušajo. Pišite na naš naslov: The Slovenian-English School, 2429 W. 22nd St., Cor. Millard Ave., Chicago, Ill.

NA PRODAJ IMAM.

več parov prave Belgijske pasmi golobov (Caneux), te vrste golobe lahko redite, kjer ne morete rediti kokoši, ležejo mlade v zimi in letu, katerih mladiči (Squabs) se prodajajo za visoko ceno. Pišite za pojasnila in ceno na: Jos. Shebert, Box 155, Glencoe, Ohio. (Adv.)

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebe po zmernih cenah.

ANTON ZORNIK, Hermine, Pa.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se sanjina za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo silko socializma

Naročnina znaša \$2.50 na leto, \$1.50 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjigi!

DR. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specialista v Pittsburghu. Zastopnik krvi deluje v glasovitem 604, ki ga je ustanovil prof. Koler. Če imate kakršnokoli bolezen, ki je povezana s krvjo, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet. Zastopnik krvi deluje v glasovitem 604, ki ga je ustanovil prof. Koler. Če imate kakršnokoli bolezen, ki je povezana s krvjo, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Vse moške bolniki zdravijo po obratni metodi. Kakor hitro opazite da vam prave potrebe, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Pravilno ali celo kratek zdravniški urak in s tem čim več opozoriti.

Bolniki, ki imajo kakršnokoli bolezen v krvi in hrbtu in vseh tudi pri postavljanju vseh zdravstvenih in zdravstvenih.

Pravilno, izkušeno, uspešno, učinkovito, čisto in dragoceno zdravilo, ki vam bo dal najboljši nasvet, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Uradna ura: Od petkov do 9 do 4 OB nedeljah od 9 do 2.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Žalostnega area naznanjam rojakom širom Amerike, da je dne 15. avgusta po kratki mučni tridnevni bolezni pljučnici za vedno zatnil oči moj soproj, oziroma oče nedorasle hčerke,

JOHN KAVČIČ,

v najlepši moški dobi. Star je bil ravno štirideset let, doma iz St. Jošta nad Vrhniko. Pokopali smo ga dne 18. avgusta na tukajšnjem katoliškem pokopališču.

Lepo se zahvalim vsem, ki ste prisločili na pomoč ob njegovi zadnji uri: Franku in Ursuli Andrijačič, Ignacu in Rozi Stepec, Johnu in Mariji Samanič ter moji sestri in njenemu možu Gertrudi in Franku Demšar. Hvala vsem, ki ste čuli ob pokojnikovem mrtvaškem odru ter ga spremlili k k zdajnjemu počitku. Zahvalim se bratom društvu Brooklyn, št. 135, SNPJ, katerega član je bil tudi ranjki. Članstvo društva mu je priredilo lep pogreb, se ga udeležilo v velikem številu in darovalo krasne vence. Hvala mojim bratrcem in njih soprogam: Franku in Matevju Končan, družini Stepec, Fende, Andrijačič, Maleške, Demšar, ter vsem sosedom s 56. in 58. ceste za številni obisk ob mrtvaškem odru in prijateljem in znancem, ki so dali na razpolago avtomobile: Pavlu Korečanu, Franku Železniku in družini Obnik. Dragomu soprogu pa naj bo lahka zemlja. Tu zapuščam mene žaljočo soprogo in hčerko, nekje v Wisconsinu pa brata in sestro. V starem kraju zapuščam 70 let staro mater in brata. Žaljoči ostali Agnes, soproga, in Rafaela Kavčič, hčerka.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

S tužnim in potrjim sroem naznanjava, sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da nam je kruta smrt vzela iz naše srede po kratki in mučni bolezni najinega 8 mesecev starega sinčeka

JACOB FRANK-A.

Umrl je dne 19. septembra 1922 in pogreb se je vršil iz hiše žalostni na katoliško pokopališče v Canonsburg, Pa., dne 20. sept. t. l. Najskrebnjeje se zahvaliva vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za krasne darovane vence in svetilnice in za vdeležbo pri pogrebu. Posebna hvala kristnem botru in botri g. g. Ignac Tomšič in soprogi za darovani krasni venec in sočutje, tolažbo in vdeležitev pri pogrebu. Lepa hvala vsem. Tebi dragi naš sinček Želimo, spavaj mirno v svobodni ameriški zemlji, tvoj grob bodeva vedno zaljalsala s cvetjem. Žaljoča: Jakob Frank in Franciška Frank oče in mati. Canonsburg, Pa., dne 30. sept.

Slovenski restavrant.

GEO. VOLČANŠEK, lastnik.

1834 So. Racine Ave., Chicago, Ill. Telefon Canal 7105. SEVRSNA DOMAČA HRANA.

NAUČITE SE ANGLEŠKOF

Mi vas naučimo angleški jezik v govornem stanju in pisavi potom počta. Ne odlašajte z poukom, temveč začnite takoj. Naloga študenta je potom korespondenca. Mi vam želimo preseliti in naše vsem poslušnim naloge na poslušajo. Pišite na naš naslov: The Slovenian-English School, 2429 W. 22nd St., Cor. Millard Ave., Chicago, Ill.

NA PRODAJ IMAM.

več parov prave Belgijske pasmi golobov (Caneux), te vrste golobe lahko redite, kjer ne morete rediti kokoši, ležejo mlade v zimi in letu, katerih mladiči (Squabs) se prodajajo za visoko ceno. Pišite za pojasnila in ceno na: Jos. Shebert, Box 155, Glencoe, Ohio. (Adv.)

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebe po zmernih cenah.

ANTON ZORNIK, Hermine, Pa.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se sanjina za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo silko socializma

Naročnina znaša \$2.50 na leto, \$1.50 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjigi!

DR. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specialista v Pittsburghu. Zastopnik krvi deluje v glasovitem 604, ki ga je ustanovil prof. Koler. Če imate kakršnokoli bolezen, ki je povezana s krvjo, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet. Zastopnik krvi deluje v glasovitem 604, ki ga je ustanovil prof. Koler. Če imate kakršnokoli bolezen, ki je povezana s krvjo, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Vse moške bolniki zdravijo po obratni metodi. Kakor hitro opazite da vam prave potrebe, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Pravilno ali celo kratek zdravniški urak in s tem čim več opozoriti.

Bolniki, ki imajo kakršnokoli bolezen v krvi in hrbtu in vseh tudi pri postavljanju vseh zdravstvenih in zdravstvenih.

Pravilno, izkušeno, uspešno, učinkovito, čisto in dragoceno zdravilo, ki vam bo dal najboljši nasvet, se obrnite na dr. Kolerja, ki vam bo dal najboljši nasvet.

Uradna ura: Od petkov do 9 do 4 OB nedeljah od 9 do 2.

ISCEM SVOJEGA

sina Mike Kraškoviča, kateri se je nahajal pred časom v Clevelandu, Ohio v letu 1918 in sedaj ne vem, kje je. Prosim, da se mi javi ali naj mi rojaki, ki vedo za njegovo naslov, to sporoče: Mike Kraškovič, P. O. Box 331, Toccole, Utah. (Adv.)

ISCEM PRILETNO ŽENSKO

za gospodinjska dela pri mali družini. Sprejme se samica ali dvora z enim otrokom. Pišite po dogovoru. Pišite na naslov: A. Sedušek, 531 Barnard Ave., Cudahy, Wis. (Adv.)

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Okt. 31-22) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljen, v sled napačnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov. Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino. Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80. Za mesto Chicago je za leto \$6.50, pol leta \$3.25. Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00. Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino. Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov: UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.

JUGOSLOVANOM V CHISHOLM IN OKOLICI.

Naša Banka vabi vse rojake, da se jo poslužijo v svojih zadevah ker: Je velika in varna banka s vsem premoženjem s svoto nad \$1,600,000. To je banka kjer dobita vse potrebe. Naši odjemalci so naši prijatelji in mi smo vedno pripravljene z veseljem postreči, ne le v bančnih zadevah temveč v vseh ozirih kjerkoli mogoče so naše skušnje in moči vam na razpolago. Vaš rojak J. Osbolt je tukaj za vse vaše potrebe, oglašite se pri njemu. Kadarkoli mislite o bančnem podjetju tedaj se spomnite na: FIRST NATIONAL BANK, Chisholm, Minn.

POPOLNOMA ZASTONJ

vam pošljemo našo SLOVENSKO knjžino o patentih. Pišite nam še danes v slovenskem jeziku. Ime A. M. WILSON je poznan že 32 let.

VELIKA PRODAJA BAKRENH KOTLOV

Po nižji ceni kot kje drugje. Narčnjen iz 18, 15 & 12 gal. mrislo delavnice bakra. Ne popuščajte! Hlaka podobnim vlišanim pokrovom. 5 palev široka luknja, dovolj za roko notri djeti pri umivanju. Mehkega bakra čevlji po \$6, za sevelj, 3 palev debele po \$8. Zveza po \$6. Kadark naročite nam pošljite Money Order. Vse pošiljave se odpošljejo isti dan ko se jih prejme in steer v MOČNIH LESENIH ZABOJH.

WESTERN SALES CO., Dept. P. 180

2136 W. Chicago Avenue, CHICAGO, ILL.

JOHN HRUBY

Dept. P. Ustanovljena 1875. 1806 So. Racine Ave., Chicago, Ill. Pišite po naš cenik.

Začnite dan z godbo

Is pomabite vse silnosti in nadioga. Ta slovenska ura vas vodi v krasno godbo in vabi da dovolj veselja. Samo mislite si veselje, ki neho le v jutro, temveč vsak čas v dnevu lahko zalgrate izvrstni kosček vsaj družini. Ura je možno in krasno izdelana. Sploh jo ni boljše ure na drisanje pravaga žana. Denite jo na mislo ostan ali komorkoli vam okraj vaš dom. Je 10 1/2 palca visoka in 10 palev široka. Le za kratko dobo bomo prodajali te ure po niski ceni za \$5.00. Vi ne rističkate ničesar. Pošljite nam 50c kot predplačilo in mi vam pošljemo ura. Kadark prejmete ura na dom gladiate pismeni za \$7.50. NE ČAKAJTE DA BOMO PREJ VEE PRODALI, PIŠITE SE DANES NA!

MATH PEZDIR, Box 772, City Hall Sta., NEW YORK, N. Y.

"IZVOR ŽIVLJENJA"

Zdravniška knjiga za spoine zadeve. 150 strani. Cena \$1.50.

"GLAS SVOBODE"

2656 So. Crawford Ave., CHICAGO, ILL.

DOMAČA ZDRAVILA.

Zdravila

St. 322. - Carpenter Creek, Mont. - Fred. J. ...
St. 323. - Blaine, O. - Fred. M. Glavin ...
St. 324. - Centerville, Ia. - Fred. J. ...

St. 400. - Noble, O. - Fred. A. Mula ...
St. 401. - Onondaga, Pa. - Fred. J. ...
St. 402. - Los Angeles, Cal. - Fred. J. ...

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt Street, NEW YORK, N. Y.
Generalno Zastopstvo JADRANSKE BANKE
Beograd, Caffe, Cavtat, Dubrovnik, Ezerovci, Jolca, Korcula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metkovic, Sarajevo, Split, Sibinj, Zagreb.

POSEBNA 30 DNEVNA PONUDBA
\$650.00 - \$650.00
Jamena niklasta ura, drzi dobro ...
THE WESTERN SALES CO. Dept. P. 179

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA
Frank Černe, 6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.
Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

Kako dolgo bode te še sužnjili v rudniku ali plavžih ???
Vi gotovo veste, da so KMETIJE NAJSVOBODNEJŠI LJUDJE NA ZEMLJI.

PODPUZNIKA
Columbia Gramofonov
in gramofonkih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila.

Kalifornijski kmetje so prejeli na splošno:
\$ 82.00 za ENO ton grozdja
\$ 145.00 za ENO ton fig
\$ 190.00 za ENO ton subega grozdja

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je
Narodna Tiskarna
2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.
Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku.

SLOVANSKI INFORMATIVNI URAD
503 Baltic Building, Washington, D. C.
Upravlja sledeče posle: drage volje daje pojasnila izseljenikom kako se zamore dobiti od 100 do 400 akrov proste državne zemlje v Združenih državah.

Denar v staro domovino.
Za Jugoslavijo: 500 kron \$ 1.90, 1000 kron 3.90, 10000 kron 34.00
Za Italijo: 100 lir \$ 5.50, 500 lir 26.00, 10000 lir 50.00

ZASTAVE
VICTOR NAVINSEK, 331 GREEVE STREET, CONEMAUGH, PA.
Regalije in vse družtvene potrebšzine.

ANTON ZBAŠNIK
JAVNI NOTAR, 206 Bakewell-Bldg., Corner Diamond and Grant Sts., Pittsburg, Pa.
Se priporoča Slovincem v vseh notarskih poslih. Izdajuje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, dožna pisma, oporoke in prošnje za dobavo svojce iz stare domovine in vse druge starokrajске uradne spise.

F. KERŽE, 1142 N. E. Dallas Rd., CLEVELAND, O.
S. N. P. J. društvom: Kadar naročite zastave, regalije in drugo, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene.

LUBASOVE HARMONIKE
tri in štiri-vrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat ugašene, nemške ali kranjske in pa tudi chromatične z 12 besni ter kovčke za harmoniko.
ALOID SKULJ, 323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.